

DEN danske STJERNE

Juni 1984
Årgang 182
nummer 6

INDHOLD

- 1 Havets strømninger og familiens indflydelse, Præsident Spencer W. Kimball
- 8 Betragt dig som retfærdig, *Sherrie Johnson*
- 15 Spørgsmål og svar
- 24 Og vi anvendte al hellig skrift på vort ægteskab, *Spencer J. Condie*
- 30 Ænder er forskellige, *Ann N. Madsen*
- 35 En redning, *Elizabeth Swilley*
- 39 Døm ikke! *Carol Lynn Pearson*
- 44 Steves sejr, *Carol Ann Prince*
- 46 Datoen for gengivelsen af det melkisedekske præstedømme, *Larry Porter*
- 57 Væsentlige ændringer bekendtgjort ved generalkonferencen
- 61 Muntre oplevelser

BØRNESTJERNEN

- 1 Fra ven til ven: Ældste Neal A. Maxwell, *Af Janet Peterson*
- 5 Den tavse veninde, *Jeanne W. Pittman*
- 8 Kun for sjov

På omslaget: *Fotografi af Klippemoskøen, af Wm. Floyd Holdman.*

Abonnement:

12 numre Dkr. 54,— (inkl. moms og porto)
Betaling over giro 3120988 til Nordisk Distributions Center, Smedevangen 9,
DK-3540 Lyngby.
United States and Canada: \$ 10.00 (surface mail).

© 1984 by the Corporation of the President of the Church of Jesus Christ
of Latter-day Saints. All rights reserved.

Det øverste

Præsidentskab:

Spencer W. Kimball
Marlon G. Romney
Gordon B. Hinckley

De tols Råd:

Ezra Taft Benson
Howard W. Hunter
Thomas S. Monson
Boyd K. Packer
Marvin J. Ashton
Bruce R. McConkie
L. Tom Perry
David B. Haight
James E. Faust
Neal A. Maxwell

Rådgivende komité:

M. Russell Ballard
Loren C. Dunn
Rex D. Pinegar
Charles D. Lee
George P. Lee

Redaktør:

M. Russell Ballard

International Magazines redaktion:

Larry A. Hiller
Chefredaktør
David Mitchell
Assisterende chefredaktør
Lois Richardson
Børnestjernen
J. Scott Knudsen
designer

Den danske Stjernes

redaktion:

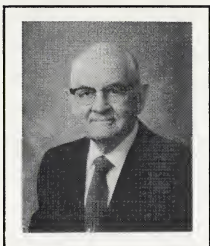
Jørgen Ljungstrøm
Translation Division
Vodroffsvej 7
DK-1900 København V.

Redaktør af

Den danske Stjernes lokalsider:

Tom Ahlmann Jensen
Rymarksvej 152, 1. th
DK-2100 København Ø

HAVETS STRØMNINGER OG FAMILIENS INDFLYDELSE

Præsident Spencer W. Kimball

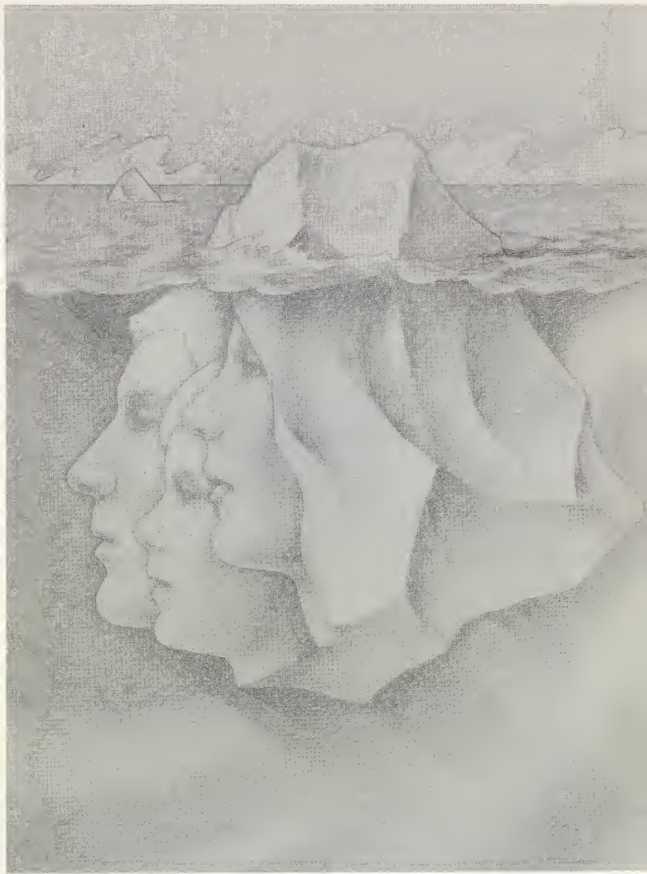
Denne indflydelsesrige og betydningsfulde tale har præsident Kimball holdt til oktoberkonferencen i 1974. På præsidentens opfordring er talen nu genoptrykt, for påny at kaste et blik på det enkelte menneskes og familiens betydning.

Jeg husker levende da jeg første gang så et isbjerg. I 1937 rejste søster Kimball og jeg for første gang over Atlanten. Vi var med et dampskib der sejlede fra Montreal i Canada gennem St. Lawrencefloden og ud i Nordatlanten.

En dag, da vi var kommet et godt stykke ud på havet, herskede der stor spænding på skibet. Man havde set et isbjerg. De fleste af passagererne styr-

tede op på dækket for at se dette syn. Vi kunne se det på lang afstand — en stor hvid genstand der lyste op mod det mørke hav og den blå himmel.

Det flød lige så stille i vandet og lignede en stejl tinde i en høj bjergkæde — det var et smukt syn. Jeg havde hele mit liv hørt om isbjerger og nu lå der et lige for øjnene af mig, for første gang — en stejl bjergtinde af is.

*Hvis vi i vort familieliv etablerer
en stærk strøm der til stadighed går i
retning af vort mål for en
retfærdig levevis, kan vi og vore børn
blive båret fremad til trods for
modvinde.*

Dette fik os til at tænke på *Titanics* tragiske forlis. Dampskibet tilhørte White Star Line og det var ude på sin jomfrurejse. Dette nye skib kolliderede med et kæmpeisbjerg sent om aftenen den 14. april 1912. 1503 mennesker druknede da skibet sank — mange af dem fremstående personligheder fra Storbritannien og De forenede Stater — mens kun 703 blev reddet.

Da vi i begyndelsen af 1970 fløj fra England til De forenede Stater, fløj vi over Grønland og så andre isbjerge. Det meste af turen fløj vi over et skytæppe, men idet vi fløj over Grønland var himlen klar og skyfri. Solen strålede. Sjældent har man set en så storslået skønhed. Så langt øjet rakte kunne man se istæppet over denne enorme, kuppelformede ø. Vi så de tykke gletschere der langsomt bevægede sig ned gennem dalene mod havet, hvor de slutteligt bliver til isbjerge. Fjordene var fyldt med flydende isbjerge der drev afsted mod havet. Det var her de utallige isbjerge blev til, sådan nogle som vi så mere end 30 år tidligere.

De isbjerge der brydes af den grøn-

landske indlandsis følger en ganske bestemt kurs. Når den rolige Labradorstrøm uophørligt bevæger sig sydpå gennem Baffinbugten og Davisstrædet, fører den disse enorme isbjerge med sig, stik imod vindenes, bølgernes og tidevandets retning. Havets strømninger har langt større kraft til at styre dens kurs end vindene, der kun rammer havoverfladen.

Vi sammenlignede denne kamp mellem jordens kræfter med resultaterne i vort eget liv, når det er blevet forældet og en familie udvikler sig i deres liv ved forældrenes retfærdige undervisning, hvilket ofte bliver afgørende for den retning børnene vil gå, til trods for de utallige storme og strømninger vi udsættes for fra en verden fyldt med fejl.

Udenfor vorsynsvidde, under havets bølger, findes kræfter af enorm styrke, hvilket vi må tage i betragtning, for sådanne kræfter findes også i vort eget liv.

Den største flod er kun en lille bæk i sammenligning med de store strømme i havene. En af de mest bemærkelsesværdige siges at være Labradorstrøm-

men. Den næststørste er Golfstrømmen, som fører varmt vand fra den østlige del af den Mexicanske Golf parallelt med De forenede Staters østkyst og tværs over Atlanterhavet hvor den varmer Europas kyster. Selv om Labradorstrømmen virker knapt så omfattende, bringer den langsomt og sikkert, år efter år, tusindvis af isbjerger ned fra deres oprindelsessted i Grønland, til Golfstrømmens varmere vande hvor de smelter. Det var på det sted hvor Labradorstrømmen møder Golfstrømmen at *Titanic* mødte sin skæbne.

Det er med os i høj grad som med isbjerger — vores kurs afgøres i udstrakt grad af kræfter som vi kun delvis fornemmer. Men det er dog også således at vi er mere som skibe end som isbjerger. Vi har vores egen motiverende kraft og hvis vi er opmærksomme på strømningerne, kan vi lære at udnytte dem.

Hvis vi i henhold til dette, i vort familieliv etablerer en stærk strøm der til stadighed går i retning af vort mål for en retfærdig levevis, kan vi og vore børn blive båret fremad trods vanskelighedernes, skuffelsernes, fristelsernes og modens modvinde.

Både unge og voksne udsættes for så mange hvirvelvinde at vi somme tider ængstes for om vi kan overleve. Moden påvirker dem der står usikkert og som har brug for at føle sig som alle de andre. Seksuelle fristelser driver nogle til at ødelægge deres ægteskab eller forspilde deres chancer for fremtiden eller til at fornede sig selv. Dårlige kammeraters vaner med hensyn til narkotika, blasfemisk overmod og pornografens mudderpøl, øver alt sammen deres indflydelse på os, dersom vi ikke bæres fremad af en stærk uafbrudt strøm mod retfærdig livsførelse. Vort

livs strømninger bør bestemmes og styrkes af forældrenes og familiens livsførelse.

Vi har hver især en indbygget mulighed for at blive en gud — ren, hellig, sandfærdig, magtfuld og uafhængig af jordiske kræfter. Vi lærer fra skrifterne at vi hver især vil eksistere i evighed og at vi i begyndelsen var hos Gud (se Abr. 3:22). Forståelsen af dette giver os en enestående fornemmelse for menneskets værdighed.

Jeg har nogle gange set børn fra gode hjem gøre oprør, sætte sig op imod deres forældre, komme på afveje, synde, og til sidst ligefrem kæmpe imod Gud. Derved volder de deres forældre sorg, eftersom forældrene har gjort deres bedste for at strømmen skulle gå i retning af retfærdighed, idet de har undervist deres børn og været et eksempel for dem. Men jeg har også gentagne gange set at de samme børn, efter mange års vildfarelser, modnes og indse hvad de har mistet, omvende sig og yde store bidrag til det åndelige liv i deres samfund. Jeg tror at når dette kan ske, til trods for alle de modvinde disse mennesker har været ude for, er det fordi de stadig påvirkes endnu mere, faktisk meget mere end de er klar over, af strømningerne i de hjem hvor de blev opdraget. Når de så senere længes efter at skabe den samme atmosfære som de selv nød som børn i deres egen familie, er det ikke usandsynligt at de vender tilbage til den tro der gav deres forældres liv indhold.

Der er naturligvis ingen garanti for at det altid vil lykkes retfærdige forældre at holde på deres børn, og de kan selvfølgelig miste dem, dersom de ikke gør alt hvad der står i deres magt. Børnene har jo også deres handlefrihed.

Men hvis vi forældre ikke øver indflydelse på vore børn og får dem til at gå ad „den lige og snævre sti“, kan fristelsens og ondskabens vinde selvfølgelig føre vore efterkommere bort fra stien.

„Væn drengen til den vej, han skal følge, da viger han ikke derfra, selv gammel“ (Ordspr. 22:6). Vi ved at retfærdige forældre, som bestræber sig på at holde deres børn under god indflydelse, ikke vil få skylden på den yderste dag, og at det vil lykkes dem at frelse de fleste af deres børn, om ikke dem alle.

Den kamp der finder sted i vore sjæle er beskrevet i Mosiah.

„Thi det naturlige menneske er en fjende af Gud og har været det siden Adams fald og vil vedblive at være det i al evighed, med mindre det underkaster sig den Helligånds ledelse, aflægger det naturlige menneske og bliver en hellig gennem forsoningen ved den Herre Kristus og bliver som et barn, underdanig, sagtmodig, ydmyg, tålmodig, fuld af kærlighed, villig til at underkaste sig alt det, Herren finder tjenligt at pålægge det, ligesom et barn underkaster sig sin fader.“ (Mosiah 3:19).

Det „naturlige menneske“ er det „jordiske menneske“ som har givet rå, dyriske lidenskaber lov til at få magt over sine åndelige tilbøjeligheder.

Et godt ægteskab er begyndelsen til gode forældre, for der vil man personligt have forpligtet sig til at leve et evigt liv sammen. En sådan baggrund giver vore børn fred i sindet.

Undersøgelser i vor tid viser at folk lever i en slags choktilstand fordi de mister samhørigheden i en verden der forandrer sig så hurtigt som vores. Selve det at vort samfund er så mobilt betyder at børn ofte må flytte fra sted til sted og derved mister kontakten med resten

Vort livs strømninger bør bestemmes og styrkes ved forældrenes og familiens livsførelse.

af familien, bedsteforældre, onkler og tanter, fætre og kusiner og gamle naboer. Det er også vigtigt at vi giver vor egen familie en fornemmelse af at vi hører sammen i al evighed — at vort familieforhold er bygget på en grundvold der aldrig vil forandre sig, ligegyldigt hvilke forandringer der sker udenfor vort hjem. Vi må opfordre vore børn til at lære deres slægtninge at kende. Vi er nødt til at tale med dem, holde en brevveksling i gang, besøge dem, tilslutte os en familieorganisation osv.

Hvor længe er det siden du sidst tog dine børn ind til dig — uanset deres alder — og fortalte dem at du elsker dem og er glad for at de kan tilhøre jer i al evighed? Hvor længe er det siden at I ægtemænd eller hustruer har købt en lille gave eller givet jeres ægtefælle en glædelig overraskelse, uden anden grund end fordi I havde lyst? Hvor længe er det siden at I tog en buket roser med hjem eller bagte en kage, hvor jeres kærlighed kunne smages i hver krumme, eller at I gjorde noget andet som fik livet til at blomstre på grund af jeres varme og kærlighed?

Hvis I giver et bidrag til et værdigt formål, eller en lørdag morgen hjælper ældre kvorumsmedlemmer med at male en enkes hus, så sørg for at børnene ved hvad der foregår, og dersom det er muligt får lov til at være med til både at træffe beslutningen og føre den ud i liv-

et. Hele familien bør være til stede når én i familien bliver døbt, får håndspå- læggelse eller bliver ordineret. Hele familien kan møde op og heppe når en søn skal spille en kamp. Alle børn samles regelmæssigt til aftensmåltider og familiebøn. Måske kunne hele familien betale tiende sammen, så alle gennem belæring og erfaring kunne lære dette smukke princip.

I hjemmet bør det være en selvfølge at stole på Herren og ikke noget man blot gør ved særlige lejligheder. Det kan f.eks. gøres ved regelmæssigt at bede oprigtige bønner. Det er ikke nok bare at bede. Det er nødvendigt at vi virkelig taler med Herren, med tro på at han vil åbenbare os forældre hvad vi må vide og gøre, for at vores familie kan have det godt. Man har hørt nogen sige om visse mennesker, at når de bad har et barn kigget stjålet på dem for at se om Herren virkelig var til stede — så personlig og direkte var bønnen.

Når et barn forlader hjemmet for at gå i skole eller tage på mission, når en hustru er stresset, eller en i familien skal giftes eller ønsker vejledning til at træffe en vigtig beslutning, er der en anledning til at faderen kan udøve sit patriarkalske ansvar og velsigne sin familie.

Vi bør heller ikke overse den kendsgerning at en mor, især hvis faderen ikke er til stede, kan bede sammen med børnene om at Herren vil velsigne dem. I så fald handler hun ikke i kraft af præstedømmet, men i kraft af hendes gud-givne ansvar til at lede sin husstand retfærdigt.

Der er et vigtigt punkt hvor vi er anderledes end isbjerge. Vi har den motiverende drivkraft og kan derfor, ligesom skibe, bevæge os derhen hvor vi ønsker

at gå. Hvis vi er opmærksomme på strømningerne, kan vi drage nytte af dem. Mange store olietankere og skibe som fragter jern fra de sydamerikanske havne på Atlanterhavets kyst siges at blive båret frem af Golfstrømmen, ligesom flyene bæres af jetstrømmen højt over jordens overflade.

Men hvis vi ønsker at kæmpe mod strømmen kan vi måske godt gøre det; alligevel vil strømmen uundgåeligt påvirke os. Det siges at admiral Robert Peary engang, da han var på vej mod Nordpolen, opdagede at han befandt sig på en uhyre isflage der var så stor som en ø, og selv om han med sin hundslæde bevægede sig nordpå, bar isfladen ham endnu hurtigere mod syd med strømmen.

Kære søskende, hjemmet er vort tilflugtssted — hjemmet og familien er vores grundvold. Herren planlagde at vi skulle leve i familier og hjem, og at forældre og børn gensidigt skulle elske og støtte hinanden.

Vi giver jer vores velsignelse, samt Himlenes Herres velsignelse. Kære søskende, jeg ved at dette er Herrens værk. Jeg ved at Herren lever, den Gud der var sammen med Adam, den Gud som ved Jordanflodens bredder sagde: „Denne er min Søn, den elskede; i ham har jeg velbehag” (Matt. 3:17), for at præsentere sin Søn for en verden der skulle blive fuldstændig afhængig af ham. Jeg ved at det er den Gud vi tilbeder, den Gud som på forklarelsens bjerg atter sagde til disse tjenere, Peter, Jakob og Johannes, der i deres ufuldkommenhed skulle føre Herrens værk videre: „Denne er min Søn, den elskede, i ham har jeg velbehag” (Matt. 17:5), den samme Gud — vi ved at han lever — kom til staten New York og

sagde det samme som han allerede havde sagt til nephiterne, men denne gang til en verden hvor der havde hersket et åndeligt mørke i mange, mange år: „Denne er min elskede Søn. Hør ham!” (Joseph Smith 2:17).

Jeg ved at Jesus er Kristus, den levende Guds Søn. Jeg ved det. Jeg ved

at det evangelium vi forkynder er Jesu Kristi evangelium, og den kirke vi tilhører er Jesu Kristi kirke. Her forkyndes hans lærdomme, hans leveregler og hans programmer. Jeg ved at hvis vi hver især benytter de programmer han har givet os og stadig vil give os, vil vi få del i alle de velsignelser der er lovet. □

Ideer til hjemmelærere

Nogle punkter som kan fremhæves. Hvis du synes kan du nævne følgende punkter i din besøgsundervisning:

1. I vores familie kan vi etablere en stærk strøm som til stadighed vil flyde i retning af vort mål for en retfærdig levevis.

2. Vi lærer fra skrifterne at vi hver især eksisterer i al evighed og at vi i begyndelsen var hos Gud. Denne forståelse giver os en enestående fornemmelse af menneskets værdighed.

3. De af livets strømninger vi har i hjemmet kan påvirke vore opvoksende børn mere end de er klar over — en indflydelse der kan hjælpe dem til at vende tilbage til den retfærdige fold, selv efter mange års omflakken.

4. Et solidt ægteskab er begyndelsen til gode forældre, for der vil man have forpligtet sig til personligt at indrette sig til et evigt liv sammen.

5. Hvor længe er det siden at du har taget dine børn ind til dig — uanset deres alder — og fortalte dem at du elsker dem og at du er glad for at de kan tilhøre jer i al evighed?

Diskussionshjælp

1. Fortæl hvad du personligt mener om værdien af at skabe opmærksomhed om det evige familieliv. Bed familiens medlemmer fortælle hvad de mener.

2. Findes der skriftsteder eller citater i denne artikel som familien kunne læse højt og drøfte?

3. Ville denne samtale blive bedre dersom du før besøget talte med hjemmets overhoved? Har du et budskab, fra kvorumslederen eller biskoppen, til hjemmets overhoved om den indflydelse familien har på vor levevis?

BETRAGT DIG SOM RETFÆRDIG

Sherrie Johnson

Da jeg skulle lære at sy havde jeg meget svært ved at lære at sy en lynlås i et stykke tøj, selv om min mor meget omhyggeligt forklarede hvordan. Uanset hvor godt jeg forsøgte at høre efter og fatte kunne jeg ikke følge hendes anvisninger længere end til et bestemt sted. Så jeg måtte hver gang henvende mig til hende for atter at lære hvordan det skulle gøres.

Til sidst blev jeg klar over, at hvis jeg så hvordan en lynlås sad når den var syet i, samtidig med at min mor gav mig anvisningerne, og jeg derpå så på det færdige arbejde, mens jeg selv syede min lynlås i, så kunne jeg klare det.

Siden den opdagelse har jeg fundet ud af at dette princip kan anvendes på andre områder i livet. Ord alene kan ikke gøre det når man skal give nye oplysninger. Ofte skal der ordbilleder til af én eller anden slags for på en effektiv måde at give en meddelelse.

For et par år siden havde jeg en ople-

velse som gjorde indtryk på mig og hjalp mig til at se hvor vigtige sådanne ordbilleder er for min åndelige udvikling.

Jeg har hele mit liv hørt hvor nyttigt det er dagligt at læse i skrifterne, men det var aldrig lykkedes mig at danne denne vane. Så en dag var jeg med i en komite sammen med fem andre, som hver havde gjort sig til en fast vane gennem hele deres liv at studere skrifterne. Jeg lagde mærke til deres store kendskab til skrifterne når de skulle løse problemer og undervise andre. Jeg var fuld af beundring for den måde hvorpå de benyttede skrifterne til at undgå personligt mismod og modtage råd. Da jeg så deres eksempel begyndte jeg at forestille mig hvor meget bedre min tilværelse kunne blive hvis jeg havde gjort mig til vane, regelmæssigt at studere skrifterne. Jeg vidste med det samme at jeg nu ville studere skrifterne daglig. Hvis vi danner os et godt billede

*Jeg tænkte på at min oldefar, fordi han var et menneske,
måtte have haft fejl og ufuldkommenheder.
Men ingen har nogen sinde fortalt mig om dem.*

*I min ungdom motiverede
beretninger om min oldefars
retfærdige levevis mig til at
forsøge at blive mere som
Kristus.*

af hvem vi er og hvilke værdier vi har, kan vi få hjælp til at afgøre hvad vi vil blive til og hvordan vi vil leve. Vores forestilling om os selv hjælper os til at definere hvem vi er og få os til at handle derefter. Billedlige instillinger og ideer vil derpå gå forud for alt hvad vi gør. De kan hjælpe os til eller forhindre os i en retfærdig fremgang. Satan benytter for eksempel dette princip til at forføre folk og lægge dem i lænker. Hvis han kan få os til at betragte os selv som fødte syndere, vil vi føle os utilpas i kirken eller sammen med retfærdige mennesker og forlade Herrens veje. Når vi betragter os selv som syndere, uden håb eller ønske om forløsning, vil vi søge det vi forestiller os er behageligt og blive ved med at synde indtil vi er „bundet med helvedes lænker” (Alma 13:30).

Hvis vi på den anden side betragter os som Guds børn er vi mere tilbøjelige til at handle derefter. Efterhånden som denne forestilling om os selv udvikles og modnes vil vi opdage at vi bestræber os på at tilegne os de egenskaber vi har arvet fra Gud — mildhed, kærlighed, ærlighed, betænksomhed og glæde. Resultatet bliver frihed fremfor fangenskab.

Alma opfordrede sit folk til at udvikle et retfærdigt billede af sig selv og bevare det i erindringer. „Er hans (Kristi) bil-

lede prentet i jeres bevidsthed?” spurgte han dem. „ . . . Ser I fremad med troens øje og betragter dette dødelige legeme, opstanden i uddødelighed og den forkrænkelighed opstanden i uforkrænkelighed for at stå for Gud og dømmes efter de gerninger, som blev gjort i det dødelige legeme?” . . .

Kan I forestille jer, at I hører Herrens røst sige til jer på den dag: „Kom til mig, I velsignede, thi se, jeres gerninger på jorden var retfærdigheds gerninger”? (Alma 5:14-16. Fremhævelser tilføjet).

Alma vidste at dersom han skulle hjælpe folk var det vigtigt at han hjalp dem til at prøve Herrens veje og hjælpe dem til at danne sig et billedligt indtryk af sig selv i færd med at gøre Herrens gerninger.

Vi forældre har fået det ansvar at skabe sådanne billeder hos vore børns mens de er små, så disse billeder kan vejlede dem i deres adfærd.

En af de bedste måder hvorpå vi kan give vore børn et retfærdigt billede af sig selv har vi i vores anvendelse af skrifterne og familiens historie. Min egen forestilling om hvad jeg ønskede mig at blive, blev dannet da jeg hørte historierne om min oldefar, Robert D. Young. Han levede til han var 95 år og døde da jeg var 14 år. Men jeg elskede denne mand lige så højt som hvis han havde gået ved siden af mig og undervist mig for hvert eneste skridt jeg tog. Jeg har selv kun nogle få minder om ham, men under min opvækst hørte jeg om ham. Det bedste jeg vidste da jeg som ung hørte om ham, var beretningen om et arbejde han fik sammen med nogle andre cowboys. De skulle bringe en flok kvæg fra Colorado til Texas. På turens første dage red flokkens ejer ved siden af, men han forlod dem for at

udføre andre forretninger. Det var en meget velhavende mand som ingen familie havde. Mens disse cowboys tog turen til Texas brugte de andre mænd, som alle var ældre end oldefar, deres fritid på noget som oldefar ikke syntes var det værd. I stedet for at holde sig til dem fandt han sig et roligt sted hvor han kunne læse om matematik og om maskiner.

Aftenen før de nåede deres bestemmelsessted fik de andre cowboys lyst til at tage til en nærliggende by og fejre at de var kommet sikkert til stedet. De prøvede at få min oldefar med, men han holdt på at han var antaget til at passe kvæget og det var netop hvad han havde i sinde at gøre. Senere samme aften kom ejeren tilbage og så at min oldefar var alene med kvæget. Han blev så imponeret at han tilbød min oldefar halvdelen af alt hvad han ejede hvis han ville blive hans forretningspartner. Min oldefar var aldrig nogen sinde kommet til at mangle noget hvis han havde sagt ja, men han afslog. Han sagde at han ikke følte at det var det Herren ønskede han skulle gøre.

Jeg tænkte mange gange i min ungdom: „Jeg vil være ligesom min oldefar!“ Andre gange kunne jeg spørge mig selv: „Hvad ville oldefar nu gøre?“ og derpå handle derefter. Opbyggende beretninger der er taget fra familiens historie kan hjælpe børn til at udvikle et billede af deres guddommelige muligheder. Vi kan endvidere få dem til at identificere sig selv med gode eksempler ved udtryk som: „Du er næsten ligesådan,“ eller „det lyder som kunne det være dig.“ Vi må dog passe på ikke at falde for fristelsen til at prædike, for så kan historierne miste deres effektivitet.

Jeg tænkte på at min oldefar, fordi

han var et menneske, måtte have haft fejl og ufuldkommenheder. Men ingen har nogen sinde fortalt mig om dem, så jeg kunne nøjes med at tænke på det gode. Det er en af hemmelighederne ved at give vore børn et retfærdigt billede af sig selv. At dvæle ved det negative, medmindre der er en vigtig lektie som skal læres, hjælper ingen. Fortæl hellere det positive som kan give et billede som barnet kan holde sig til og identificere sig med.

På den måde kan vore slægtninge, naboer, lærere, ledere og andre virke som gode eksempler for børnene. Der kan udrettes en masse godt dersom man i ord identificerer de pågældendes dyder og benytter hver anledning til at få sådanne mennesker til at fortælle deres trosfremmende oplevelser og vidnesbyrd, når vore børn er til stede.

Jeg lagde mærke til hvordan mine døtre reagerede en aften da en god ven besøgte os og fortalte hvordan hun havde mødt sin mand. Hendes øjne strålede da hun forklarede, at dersom hun havde været ulydig mod sin far, således som hun havde følt sig fristet til ved den lejlighed, ville hun ikke have været til stede og mødt den mand som hun senere blev gift med. Mine døtre sugede hvert eneste ord til sig. Denne historie gjorde stort indtryk på dem. Hvis jeg havde forsøgt at forklare det samme princip ville de sikkert have sagt: „Nu prædiker du igen.“ Men min venindes begejstring, hendes ånd og kærlighed gjorde oplevelsen erindringsværdig og hjælpsom.

En anden gang lå jeg på hospitalet med en dame i 80'erne, som var et dejligt menneske. Hun havde brækket hofte. Til trods for hendes store smerter var hun besluttet på at komme til at gå

*„Et intelligent væsen . . .
besidder enhver egenskab . . .
evne og magt, som Gud også selv
er i besiddelse af.”*

igen og var fyldt med tro og optimisme. Et par uger efter hospitalsopholdet tog jeg mine døtre med for at besøge denne dejlige kvinde og hendes mand. Det var en vidunderlig oplevelse. De fortalte en masse om deres tro og kærlighed til evangeliet. Nu, fire år senere, er pigerne stadig imponeret over den tro, glæde og kærlighed man får ved at vokse og blive gammel, mens man efterlever evangeliet.

Hvis vi lader vore børn møde så mange gode eksempler som muligt vil vi opdage at de to bedste eksempler bør være os — deres forældre. Jeg har det dog som de fleste forældre — jeg bliver tit mismodig fordi mine børn så nemt tillægger sig mine dårlige vaner til trods for mine anstrengelser for at prædike imod sådanne fejl. Jeg ved at den allerbedste måde at give mine børn den rette indstilling til sig selv er, når jeg *er* sådan som jeg ønsker *de* skal være. Den største hjælp til dette får både mand og hustru når de benytter enhver anledning til at rose hinanden i overværelse af deres børn.

En klog mand fortalte mig engang at han og hans hustru tidligt i deres ægteskab blev klar over at dårlige vaner og karakteregenskaber var mere iøjnefaldende på grund af de ubehagelige konsekvenser, mens gode karakteregenskaber næsten ikke blev bemærket,

specielt ikke af et barn der har så lidt verdenserfaring. Dette ægtepar besluttede sig til at påpege hinandens dyder overfor børnene ved enhver anledning, for at hjælpe dem til at danne sig de rette billeder af dem.

Dette lille råd er guld værd! Når børnene og jeg for eksempel venter i bilen mens min mand går ind på benzintanken og betaler for benzinen, så benytter jeg anledningen til at sige: „Se på den mand, han er noget særligt. Han elsker Gud og gør alt hvad han kan for at holde hans bud.” Andre gange er jeg mere specifik. „Ved I hvad jeg for eksempel holder meget af ved jeres far?” eller når jeg serverer frokosten. „Jeg kan så godt lide at han er så følsom. Lagde I mærke til at han fik tårer i øjnene i går, da søster Jones bar sit vidnesbyrd?”

Dette giver dem ikke alene et billede, for jeg siger faktisk til børnene: „Det er det jeg sætter pris på. Det er det der er vigtigst for mig. Det er sådanne egenskaber jeg vil være stolt af at møde hos jer også.”

En anden metode der kan benyttes til at give børn et retfærdigt billede er, at hjælpe dem til at forstå deres patriarkalske velsignelse. I disse velsignelser omtales den arv de kan få, den slægtslinie de tilhører og nogle velsignelser som loves dem. Der er i reglen også noget om de retfærdige egenskaber og karaktertræk de er i besiddelse af. Når vi understreger sådanne karaktertræk og benytter dem i en realistisk beskrivelse af barnet, kan barnet bringe dem ind i billedet af sig selv.

Udtalelser som: „Din Fader i Himlen har behag i dig,” hjælper barnet til at betragte sig selv som god og accepteret. Vi behøver dog ikke at vente indtil et barn har fået sin patriarkalske velsig-

nelse med at understrege dets dyder. Vi behøver heller ikke kun at nævne de dyder som er omtalt i velsignelsen.

Parley P. Pratt sagde: „Et intelligent væsen besidder, i Guds øjne, ethvert organ, enhver egenskab, sans, medfølelse, hengivenhed, vilje, visdom, kærlighed, evner og magt, som Gud også selv er i besiddelse af.

Alt dette besad mennesket fra begyndelsen i ordets underordnede betydning, eller med andre ord er disse egenskaber i sin verden — og de udvikles lidt efter lidt.” (*Key to the Science of Theology*, 4. udgave, s. 101. Albert Carrington, Liverpool, England, 1877).

Eftersom vore børn allerede er i besiddelse af dydige karakteregenskaber, er det vor opgave at hjælpe dem til at se dem, tillade dem at blive udviklet og få børnene til ikke at overse dem.

Da vor datter, Anissa med kælenavnet Niss, begyndte at gå i skole, begyndte hun hver dag med en surhed der påvirkede hele familien. Derfor begyndte jeg at kalde hende „Happy Niss”. Det lyder måske underligt, men det var ikke forkert for jeg vidste at glæden var og er en medfødt egenskab hos hende.

„God morgen, Happy Niss,” sagde jeg muntert og hun svarede: „Jeg er ikke glad, jeg er bare Niss.” Men jeg blev ved med at kalde hende Happy Niss. Niss forbedrede sig, men hun havde stadig morgener hvor hun var sur. Så en aften da jeg puttede hende i sin seng, sagde jeg: „Ved du hvad jeg elsker, Happy Niss?”

„Næh.” svarede hun.

„Jeg elsker når det første jeg ser om morgenen er dit lyse, glade smil. Hele min dag går bedre når det første jeg ser er dit smil.”

Hun sagde ikke et ord. Mens jeg næste morgen stod og lavede morgenmad var der en som prikkede mig på skulderen. Jeg vendte mig om og så Anissa, med håret strittende og søvndrukne øjne, men med et mærkeligt grin der gik fra det ene øre til det andet.

„Hvad er der sket —” udbrød jeg, men stoppede op da jeg huskede mine ord aftenen før. „Åh, det smil!” råbte

jeg, og slog armene om hende. „Nu ved jeg at det vil blive en god dag!” Og det blev det.

Det egentlige klimaks på denne oplevelse kom til en familieaften fornylig, da vi hver især blev bedt om at beskrive en egenskab der gjorde os selv til noget særligt eller til en ener. Anissa svarede omgående: „Jeg er altid glad.” Nu havde hun taget tanken med ind i billedet af sig selv.

Det vigtigste vi kan gøre for vore børn er måske at give dem et retfærdigt billede af sig selv som de kan følge. Hvis de kan betragte sig selv som retfærdige, vil de sædvanligvis også handle retfærdigt.

Det billede hvorefter vi i den sidste ende bedømmer vore gerninger må

nødvendigtvis blive efter Kristi forbillede. Som Alma sagde: „Er hans billede prentet i jeres bevidsthed? Har I oplevet denne store forandring i hjertet?” (Alma 5:14). Men skal vi hjælpe vore børn til at opnå et billede af ham, må vi udvikle dette billede i os selv. For at gøre dette må vi studere Frelserens liv og lærdomme og fortælle vore børn hvad vi har lært. Vi må kende disse ting så godt, at det ikke kun er ord, men begreber, ideer, *billeder* i vores bevidsthed om hvem og hvad vi er. □

Sherrie Johnson har 8 børn og arbejder i stavens hjælpeforening i Bountiful, Utahs vestlige stav.

Spørgsmål og svar

Spørgsmål af almindelig interesse besvaret som vejledning, ikke som en officiel tilkendegivelse af kirkens politik.

Spørgsmål: Kunne I hjælpe mig til en forståelse for betydningen af beretningen om Peter der gik på vandet?

Svar:
David Lee,
rådgiver i stavens søndagsskole-
præsidentskab og lærer for seniorklassen
i Annandale Stav, Virginia.

For bedre at forstå den begivenhed, hvor Peter gik på vandet, må vi først se på hvilke omgivelser han befandt sig i.

Efter begivenheden, hvor Jesus mødte de 5000, bad han sine disciple gå ombord på et skib og sejle over til den

anden bred af Genesaret sø, mens han blev tilbage for at sende folkeskaren bort og for at bede. Det blev et forfærdeligt uvejr på disciplenes rejse og det lille skib blev kastet rundt på bølgerne. Problemerne blev ikke bedre da disciplene så noget som de troede var et spøgelse, og de skreg af frygt. Men det de så var Jesus som gik på vandet. Skønt Frelseren fortalte hvem han var og at de ikke behøvede at frygte, var der nogle på skibet som var skeptiske. Peter udfordrede: „Herre! hvis det er dig, så byd mig komme ud til dig på bølgerne!” Jesus svarede: „Kom!” (Matt. 14:28-29).

Peter forlod båden og gik, ligesom Jesus på vandet. Men da Peter flyttede sin opmærksomhed fra sin Mester til vindstødene omkring sig, begyndte hans tro at vakle og han sank hjælpeløst ned i vandet. Han råbte til Jesus om hjælp. Da Mesteren havde grebet Peters hånd og sikret hans liv, sagde han mildt irttesættende til Peter: „Du lidetruende, hvorfor tvivlede du?” og „da de var kommet op i båden, lagde vinden sig” (Matt. 14:31-32).

Det var sandelig imponerende. Herren havde atter overfor sine disciple vist at han havde magt over naturens kræfter. Året før havde han stillet et voldsomt uvejr. Det var også på Genesaret sø. (Se Matt. 8:23-27). Hvis hans hensigt havde været at give sine disciple en endnu større overbevisning om at han virkelig var den som var udvalgt og

Spørgsmål og svar

sendt med magt og myndighed fra Faderen, så lykkedes det, for vi læser:

„Men de, som var i båden, kastede sig ned for ham og sagde: „Du er sandelig Guds Søn!“ (Matt. 14:33).

Jeg holder også af at tænke på at han her belærte om et vigtigt begreb med hensyn til vort forhold til ham som vor Frelser. Under sin mission brugte Jesus ofte lignelser i sin undervisning: „Så talte han meget til dem i lignelser . . . og uden lignelse talte han intet til dem“ (Matt. 13:3, 34). Vi kan måske lære en hel del ved at betragte Kristi og Peters vandring på vandet som en dramatiseret lignelse. Som i de lignelser Kristus fortalte, har denne hændelse mere end en betydning. I første omgang opfatter vi det som et spændende eventyr på havet, hvor Herren ved hjælp af overnaturlige kræfter redder en discipel fra at drukne og muligvis også skibet fra forlis.

I næste omgang tænker vi på myndighed, magt og mirakler. Vi føler ærefrygt for Guds Søn der befaler over naturens letbevægelige kræfter.

Vi kan måske se endnu en betydning i det der skete den dag på Genesaret sø, en symbolik hvorved vi kan lære mere om vort eget livs erfaringer.

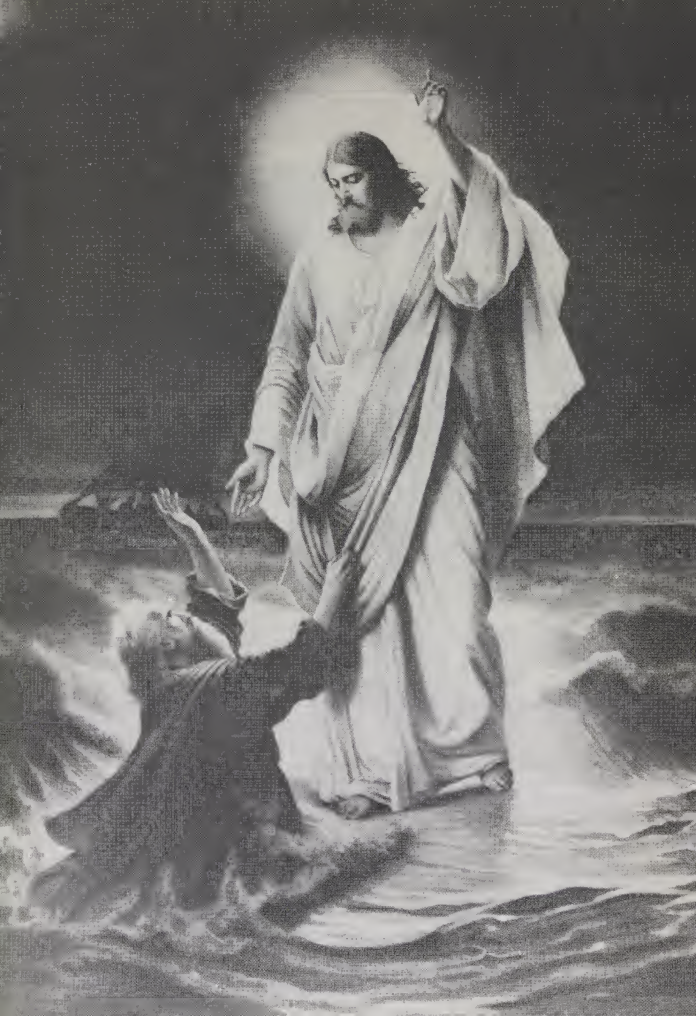
Peter og de andre disiple lod sig indskibe til rejsen på Mesterens opfordring. Vi har også ladet os indskibe på vores rejse i jordelivet, ved villigt at reagere på Guddommens vilje. Og ligesom disciplene under sejlturen var opmærksomme på faren ved at rejse på Genesaret sø, hvor der pludselig kunne opstå uvejr, er

vi også begyndt vores rejse i bevidstheden om at vi ville få vanskeligheder undervejs.

Vi lærer, ligesom Peter, at den timelige støtte somme tider vakler i dette liv — eller synker i grus — under livets storme. Vi opdager at der findes kræfter som er i stand til at kuldkaste vore mest omhyggelige planer. Men vi kan, ligesom Peter, blive klar over at vor Frelser står i nærheden, skønt vi måske næppe kan se ham, parat til at hjælpe os, der som vi vil række ham hånden og acceptere hans guddommelige hjælp. Vi behøver ikke at kæmpe alene.

Forestil jer hvordan Peter forlod båden alene og ved tro vandrede på vandet. Det lykkedes ham at klare denne „umulige“ opgave så længe han havde sine øjne rettet fast mod Kristus. Hvis vi ønsker at komme til Jesus må vi på forhånd tage stilling til om vi kan fæste lid til den verdslige støtte som tilbydes os. Vi må afgøre med os selv om vore bedste muligheder ligger i det stormombruste skib — selv om det stadig holder sig flydende — eller om det ligger ude i bølgerne hos Frelseren.

I skrifterne tales der om at „jeres tro (skal blive) prøvet“ (Ether 12:6) gennem det vi skal gennemgå, hvilket antyder at troen ikke automatisk opbygges. Det sker derimod ved en indlæring — en nødvendig proces i en bestemt rækkefølge for alle som vil arve evigt liv. Hvert eneste skridt Peter tog bort fra båden var en prøve på hans tro. Hvert eneste skridt henimod Jesus bragte ham et skridt længere væk fra det som han var vant til at betragte som en overlevelsesmulighed. Og hvert eneste skridt tog han frivilligt. Han blev ikke tvunget til at forlade skibet og reagere på Herrens kald: „Kom!“

Spørgsmål og svar

På et tidspunkt blev Peters opmærksomhed bortledt fra Jesus, som var genstanden for hans tro, imod de voldsomme bølger omkring ham. I et øjeblik forvirring overvandt frygten Peters tro og han begyndte at synke. Sådan er det også i vort liv! Når vi lærer om evangeliet og udvikler vores tro, når vi til det punkt hvor vi føler os stærke nok til at forlade båden — vi beslutter os til at frigøre os fra verdens støtte og vælger frivilligt at vandre ved tro gennem livets storme og henimod vor Frelser. Hvert eneste skridt kan for os måske være en prøvelse. De bølger vi har omkring os er på en måde lige så virkelige som bølgerne var for Peter. Og vi kan, ligesom Peter, langsomt slippe taget! Vi kan også fornemme hvor forfærdeligt det er at synke nedad mod tilintetgørelse, og under forvirringens desperation betragte skibet som det sikre.

Men stop lidt! Vores kamp for at klare prøvelserne på vores tro — vore skridt gennem livets upålidelige vande, har på en eller anden måde omdirigeret os, så vi rækker efter det sikre, ikke efter båden, som vi ville have gjort tidligere, men efter Frelserens udstrakte hånd. Han griber hånden, og Mesteren over vind og vejr trækker os til sig. Han ses ikke mere som en tåge i stormen; hans røst er ikke mere utydelig i stormens brøl.

Nu er vi hjemme — nu er prøvelsen forbi.

Og Jesus stilner stormen.

Spørgsmål: Når vi forkorter kirkens navn til „Mormonkirken”, er det så passende?

Svar:
Dean B. Cleverly,
udøvende assistent i Missionary
Department, halvfyrdsernes
kvorumspræsident i Bountifuls
sydlige stav i Utah.

Kirkens medlemmer er Herrens, Jesu Kristi tilhængere eller disciple. Ved dåben indgår vi pagt om at påtage os Jesu Kristi navn (se L&P 20:37). Vi går ind på at følge „Sønnen af (vort) ganske hjerte” (2 Ne. 31:13), og vi indvilliger i at „kalder hans folk” (Mosiiah 18:8). Dette har været forbilledet i enhver af evangeliets uddelinger.

I skrifterne ser vi at Kristi tilhængere på forskellige tider og steder har fået tildelt uformelle titler i stedet for de mere formelle. I Apostlenes Gerninger kan vi læse at „det var i Antiotika, at disciplene

først fik navnet kristne" (Ap. Ge. 11:26). Navnet *kristne* kan oprindeligt være blevet anvendt som en hån, som en foragt for dem der tilhørte denne lille sekt som man alle steder var imod. (Se Ap. Ge. 28:22). Men det var en titel de hellige tilsyneladende var villige til at acceptere. I Amerika ca. 100 år før blev Herrens folk også kaldt „kristne” af deres fjender (se Alma 48:10) og her accepterede de det også villigt: „Ja, alle, der var sande troende i Kristus, påtog sig med glæde Kristi navn eller navnet kristne, som de kaldtes på grund af deres tro på Kristus,

der skulle komme" (Alma 46:15). Noget lignende er sket i vore dage. De første medlemmer af de sidste dages kirke fik titlen „mormoner” fordi de antog Mormons Bog på lige linie med Bibelen. Det var oprindeligt en fornærmelse, men navnet blev hurtigt accepteret og benyttet temmelig frit af sidste dages hellige.

Men i en åbenbaring som profeten Joseph Smith fik i Far West, Missouri, den 26. april 1838, fastslår Herren tydeligt hvad hans kirke skal kaldes i vore dage: „Thi således skal min kirke kaldes i de

Spørgsmål og svar

sidste dage, nemlig Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige" (L&P 115:4). Det skulle ikke være hverken Mormons eller Joseph Smiths eller nogen anden levende eller død mands kirke. Det skulle derimod være Jesu Kristi kirke — og i henhold til Herren: „Den eneste sande og levende kirke på hele jordens overflade, hvori jeg, Herren, har velbehag" (L&P 1:30).

Og dens medlemmer skulle kaldes „sidste dages hellige", for at skelne mellem dem og medlemmerne, eller de hellige, som havde levet i tidligere af evangeliets uddelinger.

I en tidligere uddeling spurgte Herrens disciple hvad kirken skulle hedde. Frelseren svarede:

„Har de ikke læst skriften, som siger, at de må påtage sig Kristi navn, som er mit navn; thi ved dette navn skal de kaldes på den yderste dag.

Og den, som påtager sig mit navn og holder ud indtil enden, skal blive salig på den yderste dag.

Derfor skal I gøre alt, hvad I gør, i mit navn; derfor skal I kalde kirken ved mit navn, og I skal påkalde Faderen i mit navn, så han kan velsigne kirken for min skyld.

Og hvordan kan den være min kirke, når den ikke kaldes ved mit navn? Thi, dersom en kirke kaldes ved Moses' navn, da er det Moses' kirke; eller når den kaldes efter noget andet menneskes navn, da er den det menneskes kirke; men dersom den kaldes ved mit navn, så er den min kirke, hvis den er

bygget på mit evangelium." (3 Ne. 27:5-8).

Disse lærdomme viser at vi skal henvise til kirken ved dens fulde navn, det navn som den har fået af Guddommen — Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige — det er det nøjagtigste og mest passende.

Men fordi navnet er så langt afkorter vi det somme tider i daglig tale. I så fald siger folk blot „kirken" når den henvisning kan forstås i samtalen. Men hvis henvisningen ikke er tydelig nok, foretrækkes „SDH-kirken" i stedet for „Mormonkirken". Når man henviser til kirkenes medlemmer er det i reglen bedst at sige „sidste dages hellige" eller „medlemmer af kirken", fremfor „mormoner".

I en udtalelse om missionering har Det øverste Præsidentskab den 1. okt. 1982 påny understreget den store betydning navnet på Herrens kirke har:

„Husk at dette er Jesu Kristi kirke. Vær venlig at understrege denne kendsgerning når I kontakter andre. Herren har åbenbaret at kirken skulle bære navnet *Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige*. Thi således skal min kirke kaldes i de sidste dage' (L&P 115:4). Vi tror at folk kan blive vildledt hvis vi alt for ofte kalder kirken ‚Mormonkirken'. Vi bør tale om, glæde os over og forkynde Kristus, og vi bør hjælpe andre til at ‚vide, til hvilken kilde de kan se hen for at få forladelse for deres synder' (2 Ne. 25:26). Kristen levevis og tjenestegeringer . . . bør understøtte vort vidnesbyrd . . .

Hvis vi påny lægger vægt på og anvender det navn som kirken har fået åbenbaret — *Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige* — vil kirken vokse og have fremgang over hele verden." □

Spørgsmål:
Hvorfor gives der i Mormons Bog så mange militære beretninger? Ved vi hvorfor man mener at dette er vigtigt for os at kende?

Svar:
R. Douglas Phillips
er professor ved Brigham Young universitetets afdeling for humanitær, klassisk og sammenlignende litteratur.

Da Mormon gik i gang med forkortelsen af hele den nephitiske historie, som stod på Nephis store plader, stod han (som han gentagne gange bemærkede), med en masse stof af enhver art — både „verdslig” og „hellig”, og det store problem må have været at beslutte hvad han skulle tage med i sin historie og hvad han skulle udelade. (Se 3 Nephi 5:8-19).

Hvis vi i dag synes at Mormons beretning indeholder lange, militære beret-

ninger, så er det på en måde ikke i overensstemmelse med Mormons Bogs hellige og religiøse formål, og vi må huske på at han, i modsætning til de fleste moderne historikere, både havde et teologisk og religiøst begreb om historie. Efter hans synspunkt kunne krig ikke forklares hverken politisk, økonomisk eller ud fra racemæssige årsager og virkninger, men krige skyldtes moralske, åndelige samt sociale problemer og uretfærdigheder.

Og fremfor alt så han krigene i nephiternes historie som opfyldelsen (for at bruge hans eget ord) af Lehis profetier om de forhold og belejringer der ville finde sted i det forjættede land. (Alma 50:19-20). Skønt krigene altid opstod på grund af menneskenes ondskab, blev de på den ene side ofte betragtet som guddommelige afstraffelser og gengældelsesaktioner og på den anden side som guddommelig udfrielse:

„Deres . . . vederstyggeligheder . . . påførte dem krig og ødelæggelse.

Og de, der var tro til at holde Herrens bud, blev altid befriet” (Alma 50:21-22).

Mormon var helt opmærksom på at lamaniternes krige i år 322-85 e. Kr., i hvilke han selv kom til at spille en ledende militærrolle, i den sidste ende var opfyldelsen af lamaniten Samuels profetier og et vidnesbyrd om at principperne om høstens lov og guddommelig gengældelse virkede fuldt ud. (Mormon 1:19; Helaman 13:5-11).

„Men se, Guds straffedomme vil ramme de ugudelige, og det er ved de ugudelige at de ugudelige bliver straffet; thi det er de ugudelige, som ophidser menneskebørnenes hjerter til blodsudgydelse” (Mormon 4:5).

Dette synspunkt skyldtes naturligvis i ikke ringe grad Mormons personlige op-

Spørgsmål og svar

levelser som militærleder. Han var, ligesom den græske historiker Thukydid, ikke alene general men også udnævnt til at skrive historien, og måtte derfor berette om sit lands kampe i en forfærdelig krig. Krig var blevet noget af det vigtigste i hans liv, hvilket faktisk hænger sammen med den lange periode som den sidste konflikt mellem nephiterne og lamaniterne varede, og der er ingen tvivl om at han betragtede det som et af hovedformålene i sit liv at påtage sig den tragiske opgave at skrive „optegnelserne angående mit folk, nephiternes, udryddelse” (Mormon 6:1).

Men vi må passe på ikke at lægge for stor vægt på Mormons fordybelse i krig. Selv om han ofte nævner krige i de forskellige perioder af nephiternes historie, må det retfærdigvis siges at han begrænsede sig til kun at nævne detaljerne nogle få gange i de mange beretninger som han udlagde. Ud over sin krigsuddøvelse — gennem 63 krigsår i sit liv — gav Mormon en fuld beretning om årsagerne til krig, forberedelserne, slagene, tilbagetogene og yderligere slag bl. a. de sidste tab ved Cumorahhøjen, og helligede sin interesse for militærberetninger og krige til perioden mellem 75 år f. Kr. og 25 år e. Kr., og især lamaniternes krige i de sidste år på Moronis tid, hvilket fylder omkring 56 sider i Almas bog.

Det er helt naturligt at Mormon følte sig tiltrukket af kaptajn Moroni der var en strålende, energisk, uselvisk, fædrelandskærlig og gudfrygtig helt, som blev

redskabet til at bevare den nephitiske nation. Hans beundring var så stor så det ikke kan have været et sammentræf at han opkaldte sin søn efter ham. I Mormons øjne var de fredelige dage under Moroni en gylden tid i nephiternes historie. (Alma 50:23). Men Mormons interesse for Moroni synes kun delvis at skyldes dennes militære bedrifter. Han beretter med stor omhu Moronis mod og fædrelandskærlighed under de fortvivlede militære og politiske tilstande som kom af lamaniternes angreb udefra og deres oprørsånd indefra. Han fortæller også om Moronis anstrengelser for at mobilisere og forsvare sine militærlederes strålende taktik, deres hårde kampe med forfærdelige tab og deres mirakuløse sejre. Men gennem hans beretning fornemmer vi hvordan Gud gør brug af hengivne og retfærdige militærledere og statsledere for at bevare retfærdigheden. (Se Mormons anerkendelse af Moroni i Alma 48:11-13).

Hvis Mormon i sin beretning om Moroni tildels betragtede krig som et middel til at udfri nephiterne på guddommelig vis, så viser han os at profetierne til sidst blev opfyldt da nationen gik til grunde. Vi bliver sammen med Mormon klart vidner til den tragedie som overgik et folk der havde overskredet det punkt hvor der ikke er nogen vej tilbage, hverken socialt eller åndeligt, og som uafvendeligt fører til deres egen undergang. Høstens lov må efterkommes.

Virkningerne i Mormons beretning om krige er tydelig: De mennesker som besætter disse lande i vore dage er underlagt de samme betingelser som landets tidligere indbyggere. De er underlagt de samme principper.

Men det var hans søn Moroni, som endnu før han havde skrevet sin fars

barske beretning om Jarediternes tilintetgørelse, der måtte advare Amerikas indbyggere i vore dage imod at sætte sig selv i en så uholdbar situation som de fordums nephiter (Ether 2:11-12), og påbyde dem med taknemmelighed at

antage det de kan lære af en tidligere tilintetgørelse:

„Tak hellere Gud, at han har åbenbaret jer vore ufuldkommenheder, så at I kan lære at være visere, end vi har været” (Mormon 9:31). □

OG VI ANVENDTE AL HELLIG SKRIFT PÅ VORT ÆGTESKAB

Spencer J. Condie

Bill og Susan er hengivne sidste dages hellige som efter ni års ægteskab har fire børn, en bil, et dejligt hus samt sikkert og fast arbejde. Der er faktisk kun én ting der mangler i deres ægteskab: lykke. Nå ja, de har deres lykkelige stunder, men de stormfulde overgår langt solskinsdagene i antal. Til sidst besluttede de sig til at træffe en aftale med deres biskop.

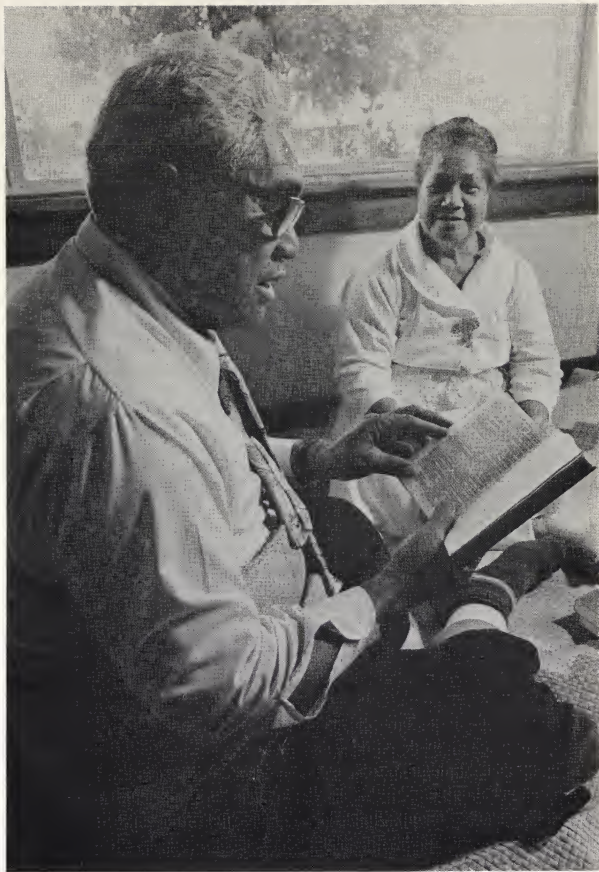
Da de havde talt sammen om mange forskellige problemer forklarede biskoppen Bill og Susan at vi alle har en tendens til at leve vort liv som der står i „skriften” — vi opstiller nogle adfærdsmønstre som vi har lært af vore forældre eller af andre betydningsfulde mennesker vi kender. Disse adfærdsmønstre og vaner kunne være roden til nogle af vore ægteskabelige misforståelser. „Uanset hvilket adfærdsmønster vort forhold var havnet i, så kunne skrifterne blive det som vi havde brug for i livet til at vejlede vore daglige gernin-

ger. Bill og Susan, hvor tit læser I skrifterne sammen?”

„Vi har prøvet et par gange,” svarede Susan, „men det er så svært at få en plan for at studere skrifterne til at passe sammen med arbejde, andre pligter og TV.”

Biskop Wilson udfordrede derfor Bill og Susan til at læse skrifterne hver uge i den hensigt at finde løsninger på deres ægteskabelige problemer. Bill protesterede venligt: „Men biskop, jeg studerede jo skrifterne under hele min mission og jeg kan ikke mindes ret mange skriftsteder der specielt kan fortælle os hvordan vi skal løse vore familieproblemer.”

Biskoppen smilede lidt ad Bills svar. „Måske det *netop* er løsningen, Bill. Har du nogen sinde fulgt Nephis råd om at anvende skrifterne på jer selv?” (Se 1 Ne. 19:23). Jeg foreslår at du i de kommende uger afsætter 15-20 minutter hver dag til systematisk at studere

skrifterne. Du foretrækker måske at begynde med bestemte emner. Tal bagefter om hvad du har læst — og frem for alt — anvend skrifterne på dine egne familieforhold. Du kan også skrive den indsigt du får i den mindebog så du hurtigt kan slå op og finde det senere.”

Bill og Susan accepterede biskoppens udfordring. Men før de begyndte mente de, at de råd der er givet i skrifterne — som for eksempel saligprisningerne — var beregnet som en vejledning for hvordan de skulle opføre sig og hvilken indstilling de skulle have til deres medmennesker, arbejdskammerater og venner. Pludselig fik de en større fornemmelse for at *ethvert skriftsted der råder os til hvordan vi skal behandle vore medmennesker kan defineres som et inspireret råd til ægtepar om hvordan de skal behandle hinanden*. For eksempel . . .

1. Elsk dem som dig selv (L&P 112:11)

Bill havde altid været en ivrig sportsmand og var meget interesseret i sport, lystfiskeri, golf, bowling jagt, samt at overvære sportsskampe, og så dem i TV, og det havde været en regelmæssig og central del i hans liv. Susan kunne i en vis udstrækning nyde mange af hans hobbies. Men efterhånden som de fik børn blev det mere og mere vanskeligt for Susan at bruge så meget tid sammen med ham til sådanne ting. Det blev stadig en kilde til irritation for hende efterhånden som hun syntes hun manglede hans støtte til børnene.

En dag Bill læste i Lære og Pagter blev han med stor kraft slået af et skriftsted: „Elsk dem som dig selv, og lad din kærlighed blive overvættets rig til alle

mennesker og til alle, som elsker mit navn.” (L&P 112:11). Han lavede en krydshenvielse til et andet skriftsted som han kendte, omend endnu bedre: „Den, som har bjerget sit liv, skal miste det; og den, som har mistet sit liv for min skyld, skal bjerge det.” (Matt. 10:39). Han kom til at skamme sig over sin tidligere opførsel da han genkaldte sig kong Benjamins bemærkning om at „når I er i jeres medmenneskers tjene-
ste, tjener I blot Gud” (Mosiah 2:17).

Det pinte Bill lidt at han efterhånden måtte trække sig tilbage fra sine mange aktiviteter sammen med vennerne og i stedet bruge mere tid sammen med familien. Han tog ofte børnene med ud på en vandretur på landet eller en tur med i bilen, så Susan kunne få lidt hårdt tiltrængt tid alene til at gå på indkøb eller bare slappe af derhjemme uden at føle sig presset af børnenes krav. Han besluttede sig også til at gå alene ud med Susan hver uge og til ofte at gå en tur sammen med hende når børnene var lagt i seng. Han havde besluttet sig til at miste sit liv (se Matt. 10:39) ved at gøre sin hustru og sine børn lykkelige. Og så skete der noget forbløffende: Han begyndte at nyde samværet med sin familie mere end samværet med vennerne.

2. Bær over med hinanden (Se Kol. 3:13)

Det ville være skønt hvis vi alle årets 365 dage, allesammen var på højdepunktet. Men virkeligheden er jo at vi somme tider bliver trætte og irritable, får influenza eller ondt i ryggen — og så må andre mennesker bare „holde sig væk”. Det skete at Bill gjorde nar ad Susan når hun ikke havde det godt under en graviditet. Hun fik det ikke spor be-

dre når hun hørte ham sige: „Det er bare noget du bilder dig ind, skat.“ På sådanne tidspunkter gik Susan ind i soveværelset og græd — og så talte hun ikke til Bill i hele to dage.

Deres voksende indsigt i evangeliet har hjulpet så meget at dette nu er anderledes. Susan venter nu sit femte barn, hun har det ikke godt og er somme tider lidt vanskelig at leve sammen med på grund af hendes tilstand. Men Bill finder råd i Præd. 7:8: „En sags udgang er bedre end dens indgang, tålmod er bedre end hovmod.“ Han har besluttet sig til at vise sin hustru kærlighed på forskellige måder — selv om forholdene ikke altid er de nemmeste.

Apostlen Paulus har sagt det på en god måde i sit brev til kolossenserne: „Så ifør jer da som Guds udvalgte, hellige og elskede, inderlig barmhjertighed, godhed, ydmyghed, sagtomdighed, tålmodighed;

bær over med hinanden og tilgiv hinanden, hvis den ene har noget at bebrejde den anden; ligesom Herren tilgav jer, således skal også I gøre!

Og over alt dette skal I iføre jer kærligheden, som er det fuldkomne bånd.

Og lad Kristi fred råde i jeres hjerter; til den blev I kaldede som lemmer på samme legeme” (Kol. 3:12-15). Paulus rådede os endvidere til at tragte „efter det som er oventil, ikke efter det, som hører jorden til . . .

I mænd! elsk jeres hustruer, og vær ikke bitre imod dem . . .

I fædre! lad være at opirre jeres børn, for at de ikke skal blive forskræmte” (Kol. 3:2, 19, 21).

Kristi kærlighed til Bill og Susan er betingelsesløst. Nu prøver de at udvikle en lignende kærlighed til hinanden, idet de kan indse at „ven viser kærlighed

*Når en mand med
glæde glemmer sig selv i tjeneste
for sin hustru og sine børn . . .
vil familiens lykke blive
en større kilde til glæde i
hans eget liv.*

når som helst” (Ordspr. 17:17). De er ved at blive hinandens bedste ven.

3. Herren besvarer virkelig vore bønner

En dag Bill og Susan studerede Mormons Bog fik de indsigt i noget som de havde overset før. De læste beretningen om den vildfarne Alma den Yngre og kong Mosiahs oprørske sønner, og om hvordan en Herrens engel viste sig for dem og sagde:

„Herren har hørt sit folks bønner og ligeledes sin tjener Almas bønner, som er din fader; thi han har bedt for dig med stor tro, at du måtte få kundskab om sandheden; derfor er jeg kommet i den hensigt at overbevise dig om Guds magt og myndighed, for at hans tjeneres bønner måtte blive besvaret i forhold til deres tro.” (Mosiah 27:14).

Da Bill og Susan havde talt om de forunderlige begivenheder der skete efter englebesøget, mindedes de hvordan forskellige mennesker havde været til velsignelse i deres liv før i tiden. I missionsmarken havde Bills første senior-kammerat hjulpet ham, som svar på Bills forældres bønner om, at han måtte få succes som missionær. Susan tænkte på hvilken påvirkning hendes laurbærpigevejleder for mange år siden

havde øvet på hende og hjulpet til med at besvare hendes forældres bønner om, at hun måtte blive viet i templet.

Denne samtale om bøn førte til en åben og oprigtig diskussion om nogle af de forandringer der var sket i deres forhold, og som de hver især i hemmelighed havde bedt for. Susan havde i hemmelighed bedt om at Bill måtte lære at styre sit temperament bedre og lade være med at sige noget der var hårdt og sårende til hende og børnene. Han havde bedt til at hun måtte være mindre dominerende og mere praktisk, og at hun måtte blive lidt mere følsom, kærlig og forstående. Nu hvor kommunikationslinien var klar imellem dem kunne de løse nogle af de uoverensstemmelser der så længe havde hersket i deres forhold, og alt sammen på grund af et skriftsted som intet havde at gøre med ægteskab — det troede de i det mindste. Da de læste videre i Alma fik de igen det indtryk at denne store profet rådede dem til at fremlægge alle deres bekymringer for Herren i bøn. (Se Alma 34:17-27; 37:36-37).

4. Hustruen, manden og Herren

Der var et skriftsted i ét af Paulus' breve som havde generet Susan i adskillige år: „I hustruer skal underordne jer under jeres mænd som under Herren” (Ef. 5:22). Nu syntes hun at hun havde det så rart sammen med Bill, at hun godt kunne nævne emnet. „Hvordan vil du udlægge dette skriftsted?” spurgte hun. „Hvordan kan vi anvende det på os selv?” Bill tænkte sig om et øjeblik. „Jo,” sagde han omsider, „når vi i missionsmarken kom ud for et svært spørgsmål opdagede vi at det ofte var en hjælp at læse versene før og efter

det pågældende skriftsted for at få sagen i den rette sammenhæng. Lad os se hvad der står i de andre skriftsteder.”

„I skal derfor ligne Gud, som hans elskede børn,

og vandre i kærlighed, ligesom også Kristus elskede jer . . .

og underordne(r) jer under hverandre i ærefrygt for Kristus.

I hustruer skal underordne jer under jeres mænd som under Herren;

thi en mand er sin hustrus hoved, ligesom Kristus er kirkens hoved, han som er sit legemes frelser.

Ja, ligesom kirken underordner sig under Kristus, skal også hustruerne underordne sig under deres mænd i alt.

I mænd! elsk jeres hustruer, ligesom Kristus elskede kirken og gav sig selv hen for den . . .

På samme måde bør mændene elske deres hustruer som deres egne legemer; den, som elsker sin hustru, elsker sig selv.

Ingen har jo nogen sinde hadet sit eget kød, men han giver det føde og har omhu for det, ligesom Kristus har for kirken . . .

Dog skal også I hver især elske sin hustru som sig selv; men hustruen skal have ærefrygt for sin mand!” (Ef. 5:1-2, 21-25, 28-29, 33).

Da Bill og Susan havde talt om dette kapitel blev de enige om at det fundamentale i dette princip var at de skulle elske hinanden på samme måde som Kristus elsker os. Det vil sige at vi skal være villige til at tjene hverandre, ja endog være parat til at dø for hinanden. Bill bemærkede: „Lille skat, Paulus siger at hustruer skal underordne sig deres mænd og at manden er hustruens hoved, ligesom Kristus er kirkens hov-

ed' (se Ef. 5:23). Jeg vil bede dig tilgive mig for de mange gange det mislykkes mig at være en kristuslignende ægtemand. Jeg har alt for ofte kun tænkt på mig selv og mine fornøjelser uden et øjeblik at tænke på dig og børnene. Jeg har virkelig i sinde at gøre noget mere for at indføre Frelserens lærdomme i mit liv, at tjene dig og børnene fremfor at kommandere med dig og stille krav til dig.

Til tider har jeg virkelig," fortsatte han, "følt mig som en tøffelheld. Jeg følte vel at det var *mig* der blev tvunget til at underlægge mig *dig*. Men lige siden vi har prøvet at tage skrifterne med i vor levevis, er jeg blevet klar over at ingen mand, der med glæde glemmer sig selv i tjenesten for sin hustru og sine børn, kan betragtes som undertrykt — for han gør lige præcis det som gør dem glædest, og familiens lykke bliver en større kilde til glæde i hans eget liv."

5. Opbyg et celestialet ægteskab

Ind imellem får vi i skrifterne et glimt af samfund hvor folk „var af et hjerte og et sind og levede i retfærdighed, og der fandtes ingen fattige blandt dem" (Moses 7:18), hvor „der ingen strid fandtes i landet, fordi Guds kærlighed boede i folkets hjerte" (4 Ne. 1:15).

Bill og Susan havde tidligere ment at de måtte vente på at kirken på én eller anden måde etablerede et sådant samfund. Men ved at dykke ned i skrifterne var de blevet motiveret til i det mindste at *påbegynde* at skabe en familie der ville føle sig godt tilpas i en by som den Enok byggede.

Tidligere i denne uddeling åbenbarede Herren til Joseph Smith at under opbygningen af riget er det således at

*Herren åbenbarede til
Joseph Smith at under opbygningen af riget kan „ingen . . .
hjælpe med i dette værk,
der ikke er ydmyg og fuld
af kærlighed".*

„ingen kan hjælpe med i dette værk, der ikke er ydmyg og fuld af kærlighed, og har tro, håb og kærlighed og er mådeholden i alt det, som bliver ham betroet" (L&P 12:8). Eftersom familien Johnson fulgte Nephis opfordring til at anvende skrifterne på sig selv, blev dette vers til følgende: „Og ingen kan have et lykkeligt og fuldendt ægteskab med mindre de — han og hun — er ydmyge og fulde af kærlighed og har tro, håb og barmhjertighed og er mådeholden i alt."

Den indsigt i evangeliet de samlede sig blev stadig større. Men på samme måde som alle familiers forråd af *fødevarer* er forskellig, er det højst sandsynligt at Bills og Susans forråd af indsigt i skriften indeholder råd der er lidt anderledes end andre ægtepars. Men ligesom med fødevarerforrådet vil velsignelserne for at have et forråd af indsigt i skriften være dette: „*Men er I beredt, behøver I ikke at frygte.*" (L&P 38:30) — for „*frygt er ikke i kærligheden, men den fuldkomne kærlighed driver frygten ud*" (1 Joh. 4:18). □

Spencer J. Condie er professor i sociologi ved Brigham Young universitet og er far til fem børn. Han virker som præsident for BYU's tiende stav.

ÆNDER ER FORSKELLIGE

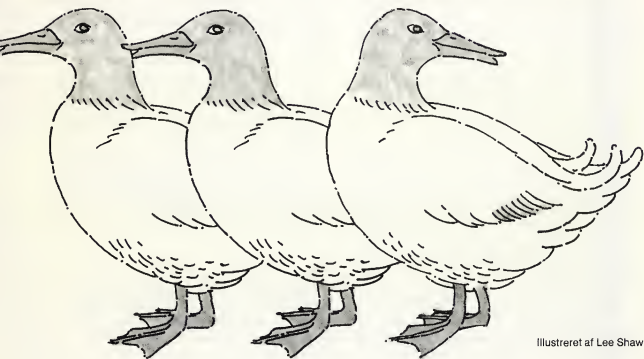
TOLERANCE ER SPIREN TIL
KRISTUSLIGNENDE KÆRLIGHED

Ann N. Madsen

Noget af det første jeg husker fra min barndom er da min far, som var en vel-signet fredsstifter, klarede uoverensstemmelser i vores familie ved hjælp af et samoansk ordsprog han havde lært da han var på mission på en stillehavso-nogle få år før. „E eseese pato,” sagde

han, hvilket bogstaveligt betød: „Ænder er forskellige” eller med andre ord: „Vi har hver vort særpræg. Vær tolerant overfor andre mennesker som er anderledes, uden nødvendigvis at være dårlige mennesker.”

Jeg er sikker på at den oplevelse

Illustreret af Lee Shaw

FRA VEN TIL VEN

Ældste Neal A. Maxwell

*Fra et personligt interview af Janet Peterson
med ældste Neal A. Maxwell fra De tolv Kvorum.*

Ældste Neal A. Maxwell er vokset op i Salt Lake City i Utah, den eneste søn af seks børn. Hans far var omvendt til kirken og hans mor var efterkommer af en pionerfamilie. „Jeg fik både den fornyelse og påskønnelse som en omvendt har og den stabilitet det er at have pionerforfædre,” erklærede ældste Maxwell. „Jeg havde den fordel at jeg blev opdraget i et godt hjem. Da jeg var den

eneste dreng har jeg sikkert fået mere opmærksomhed end jeg fortjente. Mine søstre var en fryd for mig og jeg følte mig meget beskyttet og stolt af dem, specielt af Lois, hun klarede sig godt, selv om hun havde problemer med sit syn.

Vi havde ikke særlig meget materielt, men vi var rige på det der betød noget. Vi havde ikke megen jord, men vi udnyt-

tede det vi havde til det yderste. Vi havde høns og køer og grise. Jeg lærte hårdt arbejde ved at opdrætte grise og jeg lærte høstens lov. Jeg blev også klar over at landmænd måtte arbejde hårdt for at tjene penge. Når vi havde solgt vore grise og regnet ud hvad det kostede at opdrætte dem, var fortjenersten meget lille — somme tider var der ingen.”

Ældste Maxwell fik så mange medaljer (der sad på bånd) i præmie for sine grise, at når han satte dem på et tæppe, fyldte de det hele. „Jeg var stolt af disse medaljer,” sagde han: „Og jeg har stadig tæppet.

Det jeg mindst kunne lide ved arbejdet på landet var at man aldrig blev færdig. Hvis du malkede køer eller fodrede dyrene om morgenen, vidste du at du måtte igennem det hele igen om aften.

Vores tur til at bruge vandingsanlægget til vores afgrøde faldt ofte midt om natten. Det var hårdt arbejde, men jeg lærte disciplin.”

Noget af det første ældste Maxwell husker er at „han så præstedømmets kraft i funktion. Engang hjalp det min søster på seks uger tilbage fra døden, efter at hun var holdt op med at trække vejret. Hun havde kighoste og på den tid fandtes der ingen medicin imod den. Under min opvækst oplevede jeg ofte præstedømmets kraft, og jeg vidste at det var en stor kraft, selv om jeg ikke kunne forklare den.”

Ældste Maxwells mor havde stor indflydelse på ham. Hun lærte ham ikke alene hvad der var rigtigt, men hun hjalp ham også ved at give ham kærlighed til litteratur og hun opmuntrede ham til at læse. Ældste Maxwell holdt

især meget af *The Secret Garden*. (Den hemmelige Have). „Hvad enten jeg læste *The Secret Garden* eller den skotske forfatter, Robert Louis Stevensons *Kidnapped*, fornemmede jeg eventyret og spændingen ved livet i de bøger jeg læste som barn. Det syntes som om livet havde et højere formål og var guddommeligt bestemt. Noget var rigtigt og andet var forkert. Jeg ved ikke hvordan folk klarer sig med den store fortvivelse som er spredt rundt omkring i nogle verdslige hjem i dag. Der var dog ikke nogen tvivl i mit sind om at der var en Herre og at han stod for alt. Denne tanke så jeg i al den litteratur jeg læste. Senere blev jeg interesseret i at læse om politik og historie.”

Ældste Maxwell mindes engang da hans far virkede som wardssekretær: „Hver fastesøndag efter mødet talte

min far tiende og fasteofferpengene og lagde dem i en stak på det runde midt-dagsbord derhjemme. Jeg husker hvor hengiven og omhyggelig han var med regnskaberne over alle de bidrag der var indbetalt.”

Hans far opmuntrede ham til at deltage i sport og han kunne se behovet for at dyrke sport. Ældste Maxwell elskede al slags sport, men især basketball og lystfiskeri. Hans onkler var især meget interesseret i hans basketball karriere og bestemte at Neal skulle være en af Utahs sportshelte indenfor basketball. „Lige til jeg var tolv år,” siger ælste Maxwell „tror jeg at jeg var en lige så god spiller som alle de andre i vort område. Men så holdt jeg op med at vokse. Lystfiskeri var dog noget hvor man ikke var afhængig af sin størrelse — det var bare interessant. Vi havde en lille bæk

på vores jord, og der fiskede jeg gerne. Jeg var så heldig at kende to oldeforældre, og det var ret usædvanligt på den tid. Mine to oldeforældre fortalte mig pionerhistorier med oplevelser de havde haft da de gik over sletterne til Salt Lake dalen. Flere år senere fik jeg det privilegium at besøge en lille by i England hvorfra de og deres familie var kommet, og her fik jeg virkelig en fornemmelse af min forbindelse med det område i England. Jeg kendte alle mine fire bedsteforældre. Jeg havde en lang tid sammen med mine bedstemødre. Begge mine bedstefædre døde da jeg var lille. Min far døbte sin far nogle få uger før min bedstefar døde — han havde allerede døbt sin mor — så han fik begge sine forældre ind i kirken.”

Ældste Maxwell vil gerne give dette budskab til kirkens børn: „Det er yderst

vigtigt for jer at I tror på jer selv, ikke alene på grund af det I er nu, men på grund af det I har magt til at blive. Stol på Herren, han vil lede jer undervejs. Han har noget for jer at gøre, noget I ikke kender til nu, men som vil blive åbenbaret senere. Hvis I holder jer nær ham vil der ske noget meget spændende i jeres liv. I kommer til at leve på et tidspunkt hvor man ikke nøjes med at tale om profetier der *engang* vil gå i opfyldelse, men mange af dem vil *virkelig* blive opfyldt. Herren vil åbenbare jeres fremtid for jer lidt efter lidt.

Alt det nemme der skal gøres i kirken er blevet gjort, så I kommer til at leve på et tidspunkt der er meget spændende. I kom til jorden fordi I vil kunne klare denne spændende tid og I vil gøre det godt.” □

DEN TAVSE VENINDE

Jeanne W. Pittman

Margit smed sin bog under træet og løb spændt hen til rækværket. Ved siden af holdt en stor lastbil som netop havde trukket bremserne.

Margit så interesseret til mens to mænd begyndte at læsse møbler ned fra lastbilen. Hun ønskede så inderligt at de nye naboer havde en pige på hendes alder! Alle de andre børn i nabolaget var enten ældre eller yngre end hende. Det ville være pragtfuldt at få en veninde på sin egen alder at tale med.

Mens Margit stod og kiggede og ønskede, kørte en bil op bag den store lastbil. En mand og en kvinde steg ud — og en pige, netop på Margits størrelse!

„Hej!” råbte Margit.

Men pigen svarede ikke.

„Hej, du der!” råbte Margit igen.

Forældrene havde travlt med at tale med de mænd der læssede ting af lastbilen, og den nye pige stod bare og kiggede på huset. Hun vendte sig ikke engang.

Margit blev skuffet da hun så at pigen fulgte efter forældrene ind i huset. Margit satte sig med et suk under træet igen og forsøgte at læse i sin bog. Men hun kunne ikke koncentrere sig.

Hun havde alt for travlt med at se om den nye pige kom ud igen.

Først da lastbilen næsten var tømt vi-

ste naboerne sig igen. Margit løb hen til rækværket og forsøgte igen: „Hej!” råbte hun højt.

Den nye pige vendte sig stadig ikke. Men hendes mor havde hørt Margit. Hun gjorde nogle bevægelser til sin datter og pegede hen imod Margit. Pigen vendte sig og smilede.

Nå, det var bedre. Hun har nok haft så travlt med at tænke på noget andet til at hun kunne høre mig før tænkte Margit.

„Jeg hedder Margit. Hvad hedder du?”

Den nye pige svarede ikke. Hun vendte sig i stedet om imod sin mor og gjorde nogle bevægelser til hende. Moderen nikkede og så gik de begge hen til rækværket hvor Margit stod.

„Hej, Margit. Jeg hedder fru Henderson og det er Carol.”

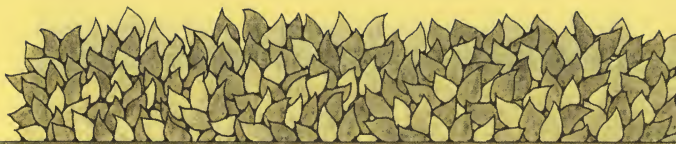
„Hej, Carol.”

Carol smilede genert men sagde stadig ikke noget.

„Du må undskylde at Carol ikke siger noget til dig,” fortsatte fru Henderson. „Hun er født døv. Og hun kan ikke tale godt nok til at du kan forstå hende, fordi hun ikke kan høre. Men jeg ved at hun gerne vil være gode venner med dig.”

Hr. Henderson kaldte på sin kone og hun skyndte sig tilbage til lastbilen. Carol blev stående ved rækværket og blev ved med at smile til Margit, mens hun så ud over hele haven.

Margit kunne mærke at hun blev rød i hovedet fordi hun ikke vidste hvad hun skulle gøre. *Hvad skal jeg dog gøre?* tænkte hun bekymret. *Hvordan kan man have en veninde som ikke kan høre eller tale? Carol og jeg kan da ikke bare sidde og smile til hinanden hele dagen.*

Pludselig vendte Carol sig om og løb hen til sin far. Hun gjorde nogle bevægelser for at bede ham hjælpe. Hendes far smilede kærligt til hende, stak hånden i lommen og trak en bog op, som han gav hende. Da Carol kom hen til rækværket igen, pegede hun på lågen og smilede spørgende til Margit.

„Vil du gerne her ind?” spurgte Margit. Så tænkte hun „*Hvor dumt at tale til hende på den måde. Hun kan jo ikke høre mig.*”

Men Carol kiggede direkte på Margit og forstod hvad Margit havde sagt. Hun nikkede.

Margit nikkede igen og så til mens Carol løb hen til lågen og lukkede sig ind.

Carol skyndte sig hen til træet og satte sig ned. Hun lod med nogle bevægelser Margit vide at hun skulle sætte sig ved siden af.

Margit vidste ikke rigtigt hvad hun skulle gøre, men Carol klappede på jorden ved siden af sig, så satte Margit sig ned og lænede sig op imod træstammen mens Carol åbnede bogen.

Carol pegede på et ord. Der stod *træ* i bogen, og så rørte hun ved træet som de sad og lænede sig imod.

„Træ?” spurgte Margit.

Da Carol kunne se at Margit havde forstået hende, nikkede hun.

Carol begyndte at le og så lo Margit

også. De lo så meget at de faldt baglæns og ramlede hovederne ind i træet. *H-o-v-s-a*, stavede Margit fra bogen.

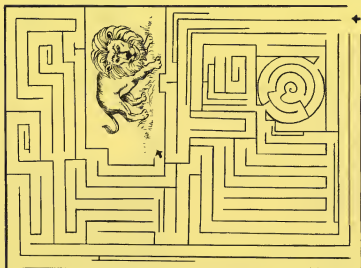
Carol lo så tårerne trillede ned ad hendes kinder.

Det skal nok blive sjovt, tænkte Margit. Hun pegede i bogen hvor der stod *v-e-n-e-r* og gav Carol et stort knus. □

FIND FREM TIL LØVEN

Af Frances Carfi Matranga

Forestil dig at du er en fotograf på safari og at du gerne vil have et billede af denne løve. Begynd ved pilen nederst på opgaven.

FRA PRIK TIL PRIK

Af Roberta L. Fairall

som min far gentagne gange gav mig var begyndelsen til min forståelse for menneskers forskelligheder.

Præsident Gordon B. Hinckley, der er andenrådgiver i Det øverste Præsi-

lemfyldte tider, når vi dagligt møder kritik og fjendtlighed i verden? Og hvordan bør vi reagere på hverdagskonflikter og fejltagelser i vort eget liv?

Jeg vil gerne nævne at vi kan finde

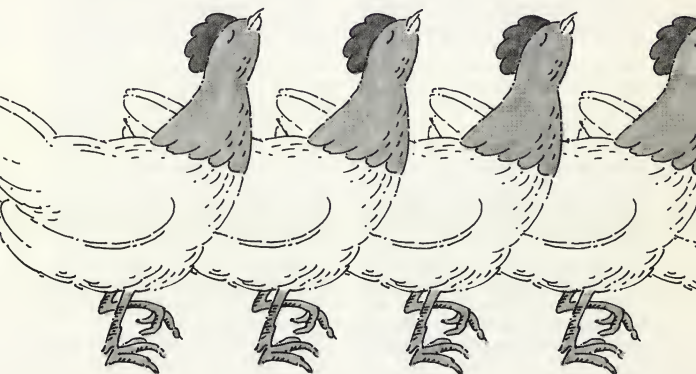
dentskab, har fornylig talt om et problem vedrørende det princip min far underviste i. Han sagde: „Vi lever i et samfund som trives på kritik. At finde fejl er det journalister og kommentatorer lever af, og der er for meget af den slags blandt vort eget folk. Det er så let at finde fejl, og at modstå at gøre det kræver stor disciplin . . . Sandhedens fjende vil dele os og fremdyrke kritiske holdninger inden i os, som, hvis de får lov til at udvikle sig, leder os bort fra vejen mod gudgivne mål. Vi må ikke tillade at dette sker.” (Den danske Stjerne, okt. 1982, s. 97).

Howdan *bør* vi reagere i vore prob-

noget af svaret i to sætninger i vore egne trosartikler. I den 11. trosartikel står der: „Vi kræver ret til at dyrke den almægtige Gud i overensstemmelse med vor egen samvittigheds bud og *indrømmer alle mennesker den samme ret*, lad dem tilbede hvorledes, hvor eller hvad de vil” (fremhævelse tilføjet).

„Indrømmer alle mennesker den samme ret” betyder naturligvis religiøs *tolerance*. Men jeg holder af at tænke på at dette er et evangelisk princip, som kan udvides så det også omfatter tolerance i alle afskygninger, og det var det min far ønskede jeg skulle forstå.

I den 13. trosartikel er der en anden

sætning som har forbindelse med det første: „Vi tror, at vi må . . . gøre godt mod *alle*„ (fremhævelse tilføjlet).

Det forekommer mig at „gøre godt mod alle“ er en egenskab som går et

nærere som virker rundt omkring i hele verden kan ligesom tusindvis af vore hjemvendte missionærer, bære deres vidnesbyrd om dette. Hvilket inspirerende program — at udsende os som

skridt videre end „indrømme alle mennesker den samme ret“ — noget vi kunne kalde *barmhjertighed* eller den kærlighed Frelseren udviste. Jeg tror at tolerance fører til barmhjertighed og at der ikke findes en hurtig metode hvorved man kan udvikle kristuslignende kærlighed, som overskygger tolerance.

Det modsatte af tolerance er naturligvis intolerance eller selvretfærdighed — andre ord for at finde fejl og være kritisk, således som præsident Hinckley beskriver det. Hvorfor er vi somme tider kritiske og intolerante overfor mennesker omkring os?

Jeg tror det er på grund af de forskelligheder som min far nævnte. Vi adskiller os fra andre ved de forskelligheder vi ser. Vi føler os godt tilpas sammen med mennesker der klæder sig som os, tænker som os og gør som os. Og vi føler os utilpas sammen med mennesker der er anderledes.

Nogle forskelligheder, som for eksempel alder eller fysiske deformiteter, betyder slet intet og bør aldrig adskille os fra andre. De fleste kulturelle forskelle falder ind under den samme kategori. Vi er en verdensomspændende kirke og repræsenterer mange forskellige kulturer. Vi kan ikke tillade os at isolere os indenfor lokale vaner eller skikke. Tolerance fører ofte til kærlighed. De fleste af vore næsten 30.000 missio-

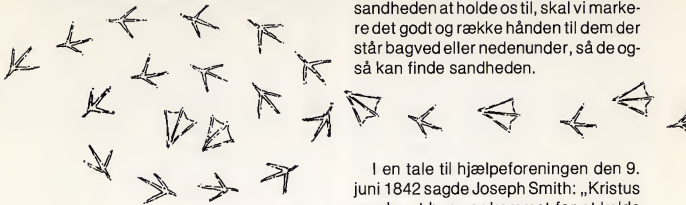
missionærer til hele verden, hvor vi personligt kommer i kontakt med forskellige sprog, forskellige påklædninger, forskellige skikke og forskellige spisevaner. Vi kommer som fremmede, men for at overbringe et kostbart budskab om den gengivne sandhed, og det motiverer os til at overse forskellighederne. Og mens vi lærer disse fremmede mennesker hvem de er — vor himmelske Faders børn, vore egne brødre og søstre i en evig familie — så trækker forskellighederne sig tilbage til fordel for slægtskabet.

Vores forpligtelse overfor evangeliet bliver vort store fællestrek. Vi ved hvem vi er børn af — alle sammen.

Denne kundskab hjælper også i forholdet til dem der er så meget anderledes at det *virkelig* betyder noget — forskelligheder der har noget at gøre med standarder, principper, sandhed og bekræftelsen af vore religiøse oplevelser, det vi kalder vidnesbyrd. Sandhed kræver troskab, men må ikke være en hindring for tolerance, barmhjertighed og kærlighed. For at acceptere og elske vor næste behøver vi ikke at tilegne os deres ideer eller blive nedladende. Når andre er anderledes end vi, på disse afgørende punkter, må vi lære at skelne menneskene fra deres traditioner eller synder. Gode mennesker kan godt have en forkert tro.

Desuden betyder det at være i besid-

delse af sandheden, at *kende* de retfærdige og sande principper, ikke auto-

ke ved at træde på andre for at finde fodfæste. I samme øjeblik vi har fundet sandheden at holde os til, skal vi markere det godt og række hånden til dem der står bagved eller nedenunder, så de også kan finde sandheden.

matisk at en sidste dages hellige er bedre eller mere retfærdig end andre. Det kunne have den virkning, men kundskaben alene er ikke det der virkelig betyder noget, det er efterlevelsen af det vi ved. Joseph Smith belærte således: „Hele den religiøse verden praler af retfærdighed; det er djævelens lære at holde det menneskelige sind tilbage og hindre vore fremskridt ved at fylde os med selvretfærdighed. Jo nærmere vi kommer vor himmelske Fader, jo mere er vi tilbøjelige til at se med medlidenhed og kærlighed på sjæle, der er ved at gå deres undergang i møde; vi føler, at vi gerne ville tage dem op på skulderen og kaste deres synder bag ryggen . . . Hvis I ønsker, at Gud skal have barmhjertighed med jer, så vær barmhjertige overfor andre” (Profeten Joseph Smiths Lærdomme, s. 288).

I evangeliet lærer vi at vi ikke må fordømme vore søskende på grund af deres svagheder og synder, men at vi ved vor levevis skal vise dem hvordan det er muligt at vende sig fra synden ved at lære sandheden og efterleve den.

Henry B. Eyring der sidder i kirkens uddannelseskomite siger at vi kan sammenlignes med bjergbestigere. Vi skal bevæge os stadig højere op — men ik-

I en tale til hjælpeforeningen den 9. juni 1842 sagde Joseph Smith: „Kristus sagde, at han var kommet for at kalde syndere til omvendelse, for at frelse dem. Kristus blev fordømt af de selvretfærdige jøder, fordi han tog syndere ind i sit samfund; han tog dem efter omvendelsens princip og i forvisning om, at de ville omvende sig fra deres synder. Det er denne forenings formål at reformere og forbedre folk, ikke at optage dem, der er fordærvede, og pleje og nære dem i deres ugudelighed; men hvis de omvender sig, er vi nødt til at tage imod dem og ved venlighed helliggøre og rense dem for al uretfærdighed med vor indflydelse og vor overvågen . . . *Intet er i den grad i stand til at få folk til at forsage synden som det at tage dem ved hånden og våge over dem med kærlighed*” (Profeten Joseph Smiths Lærdomme, s. 287. Fremhævelse tilføjet).

Jeg hørte fornylig hvordan en mand der var udelukket af kirken forlod kirke-domstolen i vrede, i bitterhed og uden at omvende sig. Mange af os ville, dersom vi havde deltaget i denne retsag, måske have sagt: „Nå ja, han har tid til at besinde sig,” og andre ville måske have tænkt: „Det er godt, så er vi af med ham.” Men en af de tilstedeværende højrådsmedlemmer brugte tre afterner om ugen i de næste mange år med

at besøge denne mand lige til han var formildet, havde omvendt sig og fornyet sin ånd. Han blev genoptaget i kirken.

Hvordan bør jeg reagere overfor dem der er udelukket — for nylig eller for længe siden? Overfor den unge, ugifte mor? Eller overfor den SDH-dreng — eller hvilken som helst anden dreng — i missionæralderen, som kæmper med et narkotika- eller alkoholproblem? Hvorfor ikke på samme måde som Esajas omtaler i kapitel 1:18-19:

„Kom, lad os gå i rette med hinanden, siger Herren. Er eders synder som skarlaget, de skal blive hvide som sne; er de end røde som purpur, de skal dog blive som uld.

Lyder I villigt, skal I æde landets goder.”

Det er et af evangeliets smukkeste budskaber, men desværre holder vi det ofte hemmeligt for dem vi ikke rigtigt vil nærme os og øve en kærlig indflydelse på.

Og hvordan bør jeg reagere overfor mennesker med en anden religion, hvordan den end er? Kunne vi måske anvende det råd der blev givet til Lyman Sherman i L&P 108:7?

„Styrk derfor dine brødre i alle dine samtaler, i alle dine bønner og i alle dine handlinger.”

Alle står ikke mindre end 3 gange i dette skriftsted. Der er ikke megen plads til undtagelser.

Og endelig, hvad med dem der betragter sig selv som vore fjender — for eksempel dem der bruger deres tid på at skrive og udgive noget som går imod de sidste dages hellige? Skrifterne siger tydeligt at vi må bede for dem. (Se Matt. 5:44). Når vi møder en sådan or-

ganiseret modstand giver vi så i stedet råd for usødet og går hen og bliver anti-anti-SDH og bruger vore kræfter til at slås med dem, mens sandhedens sag har brug for helte, og mens rigets arbejde for den gode sag må vente? Det er vores pligt at undervise nationerne — også selv om de afviser vore lærdomme — bør den kærlighed vi skænker andre aldrig trækkes tilbage. Vi bør til den yderste konsekvens vise kærlighed til dem der betragter sig selv som vore fjender.

Hvis vi kan lære tålmodighed, og tillader alle mennesker det privilegium at få øje på sandheden i deres eget tempo, vil vi have bevæget os et langt skridt hen imod den barmhjertighed og kærlighed som Frelseren udviste. Han så ingen fjender blandt dem der korsfæstede ham. Hans eksempel har vi altid foran os til at lære os den milde vej der går fra tolerance til barmhjertighed og fuldkommen kærlighed. Når som helst han mødte modstand der kunne give ham årsag til at være vred, sagde han hellere: „Og jeg — når jeg er blevet op-højet fra jorden, vil jeg drage *alle* til mig” (Joh. 12:32; fremhævelse tilføjet), og således ofrede han sig for os, så der bliver en mulighed for omvendelse.

Kan vi gøre mindre end det for vor Faders spredte familie?

Ann N. Madsen, der er mor til tre børn og arbejder på deltid ved Brigham Young universitetet, er skribent for kirkens lektiekomité.

EN REDNING

Elizabeth Swilley

Jean vil aldrig glemme den aften hvor hun for alvor opdagede at vor himmelske Fader hører og besvarer oprigtige bønner, selv når de kommer fra en meget uheldig 17-årig i en lille by i det sydlige Georgia i USA.

Min lillesøster Jean havde fire år tidligere tilsluttet sig kirken i Natchez, Mississippi. Jeg tilsluttede mig kirken omtrent på samme tid, men jeg arbejdede og boede langt væk fra mit barndomshjem. Mens Jean var i gymnasiealderen var hun meget aktiv i sit lille ward. Min mor sørgede for at hun kom til alle møderne, alle seminarklasserne og enhver aktivitet der blev afholdt. Jeans vidnesbyrd blev stærkt på grund af dete og hendes muntre personlighed gjorde at hun blev meget afholdt af de unge i hele Jackson stav i Mississippi. Jeg tror ikke der fandtes nogen pige der var så lykkelig som Jean var i de år. Hun levede et travlt, produktivt liv, mens hun lærte noget der ville være værdifuldt for hende i fremtiden og samtidig have det morsomt med medlemmer på sin egen alder.

Det sidste år af skoletiden begyndte hun sin lutren i metalsmelterens ild. Vores mor og stedfar blev skilt og min mor trak sig mere og mere tilbage fra kirken. Hun brød sig ikke længere om hvorvidt Jean gik til nadvermøderne eller ej, for ikke at tale om hvad Jean ellers beskæf-

tigede sig med. Jean kæmpede sig igennem med sine venners hjælp og støtte fra biskoppens familie. Hendes vidnesbyrd blev stadig stærkere og hun fortsatte alle sine aktiviteter.

Da eksamenstiden kom blev Jean klar over at hendes vanskeligheder kun lige var begyndt. Vores mor giftede sig igen og flyttede langt bort. Jean havde intet valg. Hun var nødt til at bo hos vores far langt ude på landet i Georgia. Han boede i en lille, isoleret by hvor han var præst i den eneste kirke.

Vores far havde altid været bitter overfor kirken, og den bitterhed havde vendt sig til had efterhånden som alle hans tre døtre var blevet døbt. Jean var den yngste og hans pige, så det sårede ham dybt at se at hun ikke alene havde valgt en religion der var anderledes end hans, men tilmed var blevet sidste dages hellig — og endda en meget hengiven sidste dages hellig. Han betragtede det som et svar på sine bønner at hun flyttede hen for at bo hos ham. Nu skulle alt blive anderledes. Nu ville han være i stand til at vise hende at hun havde valgt den forkerte vej.

Selv om jeg boede mere end 300 km væk kom jeg så ofte jeg kunne om sommeren og tog Jean med mig hjem til Columbia. Men sommeren var snart forbi og Jean måtte begynde på et andet universitet. Jean havde en bil så hun

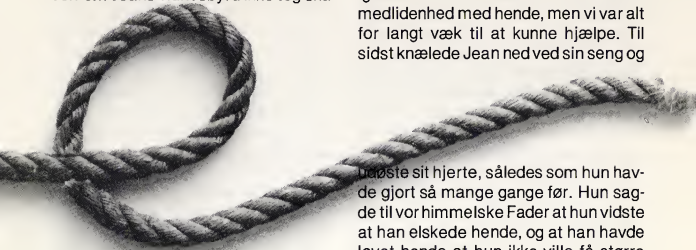

kunne køre til og fra universitetet, men hun måtte ikke bruge den i weekenderne. Den nærmeste gren lå 40 km væk og selv om hun kunne komme dertil, ville min far ikke tillade det. Der var ingen sidste dages hellige studerende på det lille universitet, og det så ikke ud til at der var en udvej for at hun kunne komme i kontakt med kirkemedlemmer.

Dagene blev til uger, ugerne til måneder, og det var efterhånden længe siden hun havde været til et kirkemøde. Hun læste i skrifterne, skrev i sin mindebog og tilbragte timer på sine knæ. Efterhånden som Jean gennem sine

inderlige bønner kom vor himmelske Fader nærmere, voksede hendes vidnesbyrd om evangeliet. Hun kunne nu indse hvor ofte hun havde taget muligheden for at deltage i kirkemøderne og kirkens funktioner for givet, og hvordan hun somme tider havde ønsket at mødet hurtigt var overstået. I den tid gjorde min far alt hvad han kunne for at ødelægge hendes vidnesbyrd. Han citerede skriftsted efter skriftsted, men Jean havde lært skrifterne godt at kende i seminarprogrammet. Hun var selv i stand til at finde svarene i skrifterne. Somme tider rettede han sådanne beskyldnin-

ger imod kirken og dens tro at hun ikke kunne forsvare den eller, for at standse et skænderi, ikke ville forsvare den. Selv om Jeans vidnesbyrd ikke tog ska-

de blev hun meget ulykkelig, fordi hun hver eneste dag måtte være i forsvar, fordi hun vidste at hendes far i sine samtaler med stedmoderen eller i sine udtalte bønner ved måltiderne, med sin tordenrøst, ville fordømme alt det hun holdt af og betragtede som helligt.

Nogle aftener var det kun timer i bøn der holdt hende fra at synke helt i fortvivelse. Hun kæmpede imod sin lyst til at bebrejde vor himmelske Fader at han havde forladt hende. Det varede ikke længe før selv de skriftsteder hun elskede blev vanskelige at læse, fordi de gav hende en så forfærdelig længsel efter sine gamle venner, lærere og biskoppen. Ofte lå hun i sin seng om aftenen mens tårer strømmede ned ad kinderne, idet hun forsøgte at huske at hun ikke var den eneste sidste dages hellige i verden. Hun forsøgte at være stærk, men hun var ung og ensom og hun havde ikke haft kontakt med andre medlemmer i lang tid.

En aften i januar var Jean især meget nedtrykt. Hendes far og stedmor havde

hånet hende og bedt højt for hendes sjæl, til hun var lige ved at skribe. Ingen forstod hvilke prøvelser hun måtte igennem. Hendes ældre søstre havde medlidenhed med hende, men vi var alt for langt væk til at kunne hjælpe. Til sidst knælede Jean ned ved sin seng og

bøste sit hjerte, således som hun havde gjort så mange gange før. Hun sagde til vor himmelske Fader at hun vidste at han elskede hende, og at han havde lovet hende at hun ikke ville få større byrder end hun kunne bære. Hun tryglede om en eller anden form for hjælp fordi byrden nu var blevet så tung at hun ikke længere kunne bære den.

Da Jean flyttede fra Natchez i Mississippi blev hendes medlemskort sendt til den nærmeste gren. Da grenen modtog medlemskortet fik hun tilbudt hjemmelærere. Der var dog ingen der nogen sinde havde mødt Jean, hun boede så langt væk og havde aldrig været til et møde, så hjemmelærerne besøgte hende ikke. De så hende formodentlig for sig som en der havde tilsluttet sig kirken som 8-årig, men aldrig havde været aktiv. Der var en i grenen der havde hørt at en hr. Swilley i Egypt, Georgia, var præst i en anden kirke og denne Jean var sikkert hans hustru. De havde ikke lyst til at køre den lange vej blot for at få smækket en dør i hovedet!

I en lille gren har hvert medlem en masse arbejde at gøre. Hjemmelærerne boede ca. 20 km. på den anden side af byen hvor grenen lå, og det blev i alt ca. 60 km den ene vej ad landevejen ud til Jean. Månederne gik og hver eneste

måned afleverede hjemmelærerne en helt udfyldt rapport, med undtagelse af søster Swilley. Hjemmelæreren var en god og samvittighedsfuld mand så det bekymrede ham. Han besluttede sig til i det mindste at tage ud en gang for at se hvilke forhold hun levede under.

En aften kunne han ikke finde hvile før han havde gjort noget for at se den søster. Han ringede til sin hjemmelærerkammerat, en ung mand på 16 år, og de tog afsted på den lange tur. Efterhånden som de kom længere ud på landet blev de usikre og havde mest lyst til at vende om. Men der var noget som tilskyndede dem til at fortsætte. De anede ikke at Jean Swilley i samme øjeblik lå på sine knæ og tiggede vor Fader i Himmelen om at hjælpe hende. Lige som hun afsluttede bønnen og tørrede sine øjne bankede far på døren. „Jeanie, der står to mænd derude og de spørger efter dig. De er sidste dages hellige og jeg ønsker ikke at invitere dem ind, men du kan gå ud til hoveddøren og tale med dem.”

Jean løb ud til hoveddøren. Hun stod på dørtrinnet og tårerne løb igen ned ad hendes kinder da den ældste af mændene rakte hånden ud og sagde: „Vi er dine hjemmelærere . . .” Han behøvede ikke at sige mere for Jean kastede sig i hans arme og græd al sin sorg og ensomhed ud. Endelig kom der en. Gud havde virkelig hørt hendes bønner.

Jeg ved at det rørte hjemmelærernes hjerter at høre Jeans historie. De sagde at de var kede af, at de ikke var kommet noget før og lovede at fortælle grenspræsidenten om hendes situation. De bad sammen med Jean og sagde til hende at hun kunne ringe til dem når det blev for svært for hende, og da de gik sagde de de dejligste ord Jean

nogen sinde havde hørt: „Du er ikke længere alene.”

Jean må stadigvæk ikke komme i kirken, men hun har så meget mere åndelig styrke nu at hun ved at vor Fader i Himmelen er opmærksom på hendes behov, og besvarer hendes bønner. Vores far sagde at hjemmelærerne godt kunne blive ved med at komme så længe de bare talte med ham først. Da Jean forklarede hjemmelærerne situationen sagde de at de med glæde ville tale med hendes far.

Jeans hjemmelærere havde alle mulige undskyldninger for ikke at besøge hende. Det var vanskeligt — alene halvanden times kørsel. Hun havde ikke udtrykt interesse for at se dem. De mente ikke hun ville byde dem velkommen og de havde travlt med en masse andet i kirken. Men alligevel adlød de Helligånden. Disse hjemmelærere vil aldrig blive klar over hvor lykkelig de gjorde min søster, ej heller vil de vide hvor taknemlig de gjorde mig, fordi vor himmelske Fader havde hørt min søsters bønner. Hvordan kunne de vide hvad der ville komme ud af deres samtale med vores far? At min mor, der var kommet så langt væk at hun benyttede hver anledning til at fornægte kirken, ville græde da hun hørte hvorfor hendes lille pige havde været så ulykkelig, og hvorfor hun ikke var helt så ulykkelig mere. Hvor kunne de vide at den samme mor da hun fik det at vide, gennem tårer ville sige: „Jeg vidste at Gud ville passe på hende og høre hendes bønner.” Jeg ved at der vil komme mere godt ud af det, blot fordi to mænd lyttede til Helligåndens tilskyndelser og adlød dem. Jeg håber at jeg vil lære at lytte til den samme røst og adlyde. Det håber jeg vi alle vil. □

DØM IKKE!

Carol Lynn Pearson

For nogle måneder siden talte jeg ved en hjælpeforeningskonference hvor der var over 300 kvinder til stede. De Unge Piger var også inviteret med, og jeg lagde mærke til at der var mange unge piger til stede. I begyndelsen af min tale hørte jeg en forfærdelig hvisken der kom fra venstre. Da jeg så derhen fik jeg øje på tre yndige unge piger der sad og hviskede sammen.

Jeg blev straks lidt fornærmet. Når jeg taler er jeg vant til at have opmærksomme tilhørere og jeg er ikke særlig tolerant overfor mennesker der generer en taler.

Men jeg har talt til tilstrækkelig mange unge mennesker til at vide at det er en kæmpeudfordring at bevare opmærksomheden, hele tiden at rette øjnene mod taleren, holde hænderne væk fra tasker, lade være med at frise hinanden, prøve hinandens sko, pufte til hinanden og fnise.

Alligevel mener jeg bestemt at en

forsamling, specielt af unge, har en pligt til at være høflige overfor en taler og lytte uden at forstyrre. Når et menneske i forsamlingen fortsat forstyrrer plejer jeg gerne at holde op med at tale, kigge på forstyrreren og smile, indtil jeg ser at den pågældende bliver flov og atter viser opmærksomhed. Så fortsætter jeg med at tale. Det virker i reglen.

Ind imellem kastede jeg et blik på de tre piger på forreste række, mens de fortsat hviskede til hinanden, men de lagde ikke mærke til mit blik. Min irritation voksede. Hvor var deres mødre i det hele taget? Hvorfor kom de, hvis de ikke havde lyst til at høre hvad jeg sagde? Hvorfor tvinger lederne unge mennesker til at komme til aktiviteter de ikke har lyst til og ikke forstår at værdsætte? Hvor vovede de at snakke under min enestående og bevægende tale, når alle andre i salen var helt tryllebundet?

Jeg læste mit yndlingsdigt „The Steward“, og den stille hvisken fortsatte.

Jeg kiggede flere gange på de tre piger og de så tilbage, hvorpå deres lille samtale fortsatte, mens de tre piger lænede sig ind mod hinanden. Da jeg var færdig med at læse digtet lukkede jeg bogen og så direkte på dem. Jeg smilede. De smilede igen. Og fnisede. Jeg smilede til dem indtil de holdt op med at fnise og så på mig uden en lyd. Jeg fortsatte min tale.

Men de var ikke færdig med at tale sammen. De gjorde det mere stille, men jeg så hvordan de hvert andet øjeblik lænede sig imod hinanden og hviskede. Jeg opgav og fuldførte min tale, men syntes at den der havde fået dem til at komme, burde have ladet være med at invitere dem, og jeg ønskede bare at unge mennesker nu om dage var høfligere.

Da vi efter talen skulle have forfriskninger i kultursalen kom en dame hen til mig og gav mig hånden. „Søster Pearson,” sagde hun, „jeg håber ikke at de piger forstyrrede dig alt for meget. Lad mig fortælle dig om dem. De har kun været her i landet i en uge. De kommer fra Libanon, og havde de været der otte timer længere havde de været med i en massakre (16-17 sept. 1982). De var formodentlig blevet dræbt, men på en eller anden måde slap de bort fra landet og kom hertil. Vi her i wardet har på en måde adopteret dem. Vi ville gerne have at de kom i aften, selv om vi ved at de ikke taler særlig godt engelsk. De sad og prøvede på at hjælpe hinanden med at finde ud af hvad du sagde.”

Min samvittighed fik kuldegys, min opfattelse blev gjort til skamme da jeg så realiteten bag min dom. Nu havde jeg ikke længere lyst til at gribe pigerne ved skuldrene og ryste dem. Jeg ville hellere tage dem i mine arme og fortæl-

le dem hvor glad jeg var fordi de kom. Pludselig kendte jeg deres hemmelighed og det forandrede det hele.

Der må være mange grunde til at vi er blevet bedt om ikke at dømme. Den ene er for at vi ikke skal blive dømt. Jeg er sikker på at en anden er, at vi sjældent — meget sjældent — virkelig kan se det sande billede. Vi ser situationer, mennesker og det yderste lag, et forenklet og ofte bedragerisk lag. Og vi dømmes. Men så opdager vi noget. En ny oplysning forandrer det hele. Og vi ser med nye øjne.

Jeg kan huske mange lejligheder hvor min opfattelse er blevet gjort til skamme og yderligere kundskab har af fejlet min bedømmelse. På universitetet så jeg med forbløffelse på en studiekammerat, som jeg vil kalde Roy. Hvorfor var han så indbildsk? Hans trang til ros og anerkendelse var uden ende. Så snart han førte en samtale skulle den altid koncentreres om hans sidste bedrifter og de projekter han var i gang med og som kunne sikre hans berømmelse. Han blev ikke påskønnet nok og det lod han enhver vide. Hans navn blev en vittighed.

Vi drog den slutning at Roy var utiltalende og ikke bestilte andet end at rose sig selv fra morgen til aften.

En dag fik jeg at vide at en af mine veninder kendte Roys familie. Hun fortalte mig noget. „Roys far var alkoholiker. Vidste du det?”

„Nej, det gjorde jeg ikke.”

„Jo. Han havde gjort familiens liv uudholdeligt. Han var skør. Da Roy var ca. 5 år kom han en dag ud i køkkenet og så sin far prøve på at dræbe moderen. Det var et frygteligt syn og Roy stod og så det hele.”

Denne oplysning gjorde øjeblikkelig

*De tre unge piger der sad på forreste række
og hviskede under min hjælpeforeningstale, lærte mig en sørlig lektie
om barmhjertighed.*

*Vi drog den slutning
at Roy var utiltalende
og ikke bestilte andet
end at rose sig selv
fra morgen til aften.*

indtryk på min samvittighed. Alle mine forestillinger, alle mine bedømmelser blev gjort til skamme og jeg så realiteten bag facaden. Jeg så hvordan utiltalende voksne mennesker havde skadet en lille dreng så meget, at jeg fik lyst til at tage ham i mine arme og trøste ham. Jeg så aldrig på Roy på samme måde igen. Jeg kendte hans hemmelighed, en af hans hemmeligheder, og forstod.

Sidste år havde vi et alvorligt problem med en del uanstændige opringninger. Jeg regnede med at personen der ringede, engang ville blive træt af det, men det gjorde han ikke. Ved at forhøre mig omkring i nabolaget blev jeg klar over at flere andre kvinder fik den samme slags opringninger. Jeg undersøgte situationen og blev klar over at personen der ringede var en teenagedreng

som boede på vores vej. Den næste gang han ringede kaldte jeg ham ved navn og fortalte ham at det var sidste gang han havde foretaget en uanstændig opringning. Og i det øjeblik var mine følelser imod ham naturligvis meget hårde. I mine øjne var han ganske enkelt en plage, ligesom myg, der ikke har ret til at eksistere, men gør det alligevel.

Efter en længere debat med mig selv, gik jeg hen og talte med hans mor. Det var tydeligt at han trængte til hjælp og at det ikke var muligt for ham at blive hjulpet med mindre hans forældre forstod hvad han gjorde. Jeg fortalte drengens mor alt om hendes søns telefonopringninger. Hun blev overrasket, men troede hvad jeg sagde og var meget taknemlig fordi jeg var kommet.

„Jeg har længe været bekymret for Jack,” sagde hun. „Han er under et enormt pres fra sin far. Det ser ud som om han ikke lader ham i fred et eneste øjeblik. I weekenden har han lange, lange lister over pligter Jack skal gøre og de bliver aldrig gjort godt nok. 'Hækken er ikke klippet over det hele, Jack,' siger hans far, eller, 'du har ikke fået alt ukrudtet med.' Det er som om hans pligter aldrig får ende. Sidste uge fik hans far ham til at skrive et brev om fire gange, og han fandt forskellige fejl hver eneste gang. Hvis Jack ikke er hjemme

når hans far kommer siger han: „Hvor er Jack? Har han lavet sine lektier?“ Og hvis han er ude at lege i nabolaget går han ud og henter ham og beder ham komme ind. Somme tider når Jack kommer hjem, spørger han: „Er far hjemme?“ Og jeg ved at han i virkeligheden spørger: „Er der noget jeg skal gøre lige nu?“ Hvis hans far ikke er hjemme, slapper han af et øjeblik, men det varer ikke længe. Jack har udviklet en nervøs trækning. Og jeg ved at det har noget at gøre med de uanstændige telefonopringninger.”

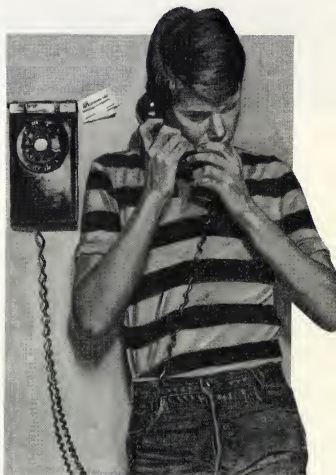
Atter fik min samvittighed kuldegysninger. Og atter blev mine første antagelser gjort til skamme da jeg fik lov at se problemet indefra. Jeg kendte Jacks hemmelighed, jeg vidste i det mindste en lille smule om det der gjorde ondt i ham og som fik ham til at handle så dumt. Jeg ville så gerne hjælpe ham, opmuntre ham, i stedet for at slå til ham som til en myg. Han fortjente trods alt at leve.

Man kan altid bedre forstå andre, når man kender årsagen til deres opførsel. Man kan bedre klare at have en mærkværdig skolelærer, når man opdager at hans hustru blev dræbt ved en bilulykke, da de tog afsted på bryllupsrejse. Jeg kunne bedre forstå hvorfor min far ikke kunne give udtryk for sine følelser, da jeg opdagede at hans far heller

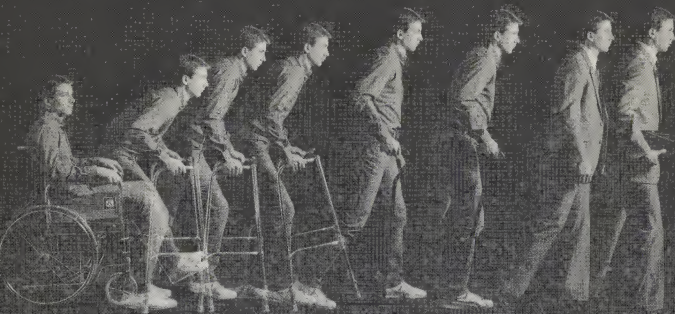
ikke kunne. Og når jeg følte mig fristet til at dømme folk jeg mødte, hjalp det når jeg sagde til mig selv: „Hvis jeg kendte din hemmelighed, så ville jeg forstå.“ Men jeg behøver i virkeligheden ikke at kende deres hemmeligheder. Privatlivet bør respekteres. Det er nok at vide at *dersom* jeg vidste, så ville jeg mene noget andet.

Ingen bør hviske under en tale til et møde, men der er heller ingen der bør kræve at få næret deres indbildskhed ved alles opmærksomhed. Ingen burde foretage uanstændige opringninger. Men når noget sådant sker hjælper det at kigge under overfladen og se hvad der er underneden. Når du kender et menneskes hemmelighed er det lettere ikke at dømme. □

*Jeg blev klar over
at personen der foretog de
uanstændige telefonopringninger
var en teenagedreng der boede
på vores vej.*

STEVES SEJR

Carol Ann Prince

Da Steve blev født var han et smukt barn og velskabt på enhver måde. Som lille fejlede han intet, han havde travlt med at lege og lave spilopper. Alt gik godt i hans liv indtil en dag han blev meget syg. Han fik en sygdom som ingen kendte.

I begyndelsen så det ikke alvorligt ud, men da Steve ikke fik det bedre fik vi at vide at han havde en hjernesvulst så stor som en grapefrugt og at han omgående skulle opereres. Min mor og far var separeret så vi børn var alene med vores mor. Lægen sagde til min mor at

Steve sandsynligvis ikke ville overleve operationen, men det blev alligevel besluttet at han skulle opereres. Operationen varede 12 timer. Bagefter var Steve bevidstløs, og man forventede ikke at han ville leve natten over. Den nat fik min mor og jeg ældsterne til at salve Steve, og vi følte at alt ville gå på bedste måde. Steve havde det meget dårligt om natten, men den næste morgen da min mor besøgte ham sad han op i sengen for første gang siden operationen. Det var indledningen til en lang rekonvalescens. Steve måtte påny lære at gå

og tale, ja han måtte lære alt endnu engang ligesom en lille baby. Selv om han ikke var ret gammel havde han en meget stærk vilje og lærte at klare det daglige. Han var langsom til at lære og måtte gå i en klasse for retarderede børn, indtil han kunne indhente børnene på sin egen alder, men Steve kæmpede ihærdigt og inden længe var han nået til samme trin som de andre børn.

Udover Steves nye tilværelse måtte vi alle vænne os til en ny far — min mor havde giftet sig igen.

Lige som tingene gik allerbedst for Steve måtte han endnu engang opereres for noget væske der havde samlet sig i hans hjerne. Lægerne mente ikke at operationen var særlig alvorlig. Lige som vi alle en dag skulle til at gå ud af døren for at besøge Steve på hospitalet blev mine forældre ringet op fra hospitalet og bedt om at komme med det samme, for Steve havde netop fået et tilbagefald, og man forventede ikke at han ville leve.

Det blev et alvorligt vendepunkt i vort liv som nystiftet familie, med en ny far. Vi blev så nært knyttet til hinanden og arbejdede i fællesskab for Steve. Tilbagefaldet var alvorligt, men der var håb og vi havde evangeliet i vort liv. Vi satte vor lid til vor himmelske Fader på dette vanskelige tidspunkt og Ånden var hele tiden med os. Steve overvandt tilbagefaldet, men han var lammet i venstre side og kunne hverken tale, gå eller spise selv. Det var en svær tid for Steve. Han kunne lige så nemt have givet op, men det gjorde han ikke. Steve havde sat sig sine mål og ét af dem var at han ville på mission og tjene vor himmelske Fader. Det så ud til at være et mål han umuligt kunne nå. Men Steve ville nå det, for han gav aldrig op.

Dagene efter tilbagefaldet var meget vanskelige for Steve. Han måtte sidde i kørestol og fik behandling af en fysioterapeut hver dag. Han var altid i godt humør og han klagede aldrig. Han kæmpede ihærdigt. Efter hospitalsopholdet kom han omsider hjem, men i kørestol. Det lykkedes ham at gøre så store fremskridt at han kunne forlade kørestolen og gå ved hjælp af en gangstol. Det var forbløffende, og til sidst kunne han gå med én stok. Vi mente ikke at han kunne nå længere, men Steve narrede os alle. Han fortsatte med at slide i det og kunne til sidst gå uden hjælp.

Men det var ikke nok for Steve. Han havde stadig sit store mål om at komme på mission, så han begyndte at gå i skole og at lære mere om evangeliet. Biskoppen var lidt skeptisk ved at sende Steve på mission, men støttede ham på alle måder. For at se om Steve kunne klare livet som missionær blev han kaldet på en to ugers mission i Salt Lake City. Han klarede sig så godt at biskoppen søndagen efter hans hjemkomst indsendte hans missionæransøgning, og han blev snart efter kaldet til at arbejde i Arcadia missionen i Californien. Han var så lykkelig over at han kunne nå det mål han havde sat sig, især fordi ingen havde forventet at han ville overleve.

Steve er et eksempel for sin familie og alle han kommer i kontakt med. Han har viljen til at nå sine mål og viljen til at fortsætte, selv om det ikke ser så godt ud for ham. Steve er et eksempel for os alle og viser at vi kan nå vore mål hvis vi har tro og bliver ved.

Jeg er så stolt over at være hans søster. □

DATOEN FOR GENGIVELSEN AF DET MELKISEDEKSKE PRÆSTEDØMME

Larry Porter

Da Oliver Cowdery vendte tilbage til kirken i 1848 efter at have været væk fra den i over ti år, bar han sit vidnesbyrd til en konference i Kanesville, Iowa, om det melkisedekske præstedømmes gengivelse. Reuben Miller, der havde været omvendt til kirken i to år, nedskrev Olivers vidnesbyrd:

„Jeg var sammen med Joseph da en af Guds hellige engle kom ned fra Himmelen og overdrog, eller gengav, det aronske præstedømme, og samtidig sagde at det skulle blive på jorden så længe jorden bestod. Jeg var også sammen med Joseph da det melkisedekske præstedømme blev overdraget af Guds hellige engle . . . hvorpå vi bekræftede hinanden efter Guds vilje og befaling. Dette præstedømme skal også forblive på jorden til de allersidste tider. Mange fik overdraget det hellige præstedømme. Og det er blevet givet så det er lige så godt og gyldigt som hvis Gud personligt havde overdraget det.”

Det var en forudsætning for kirkens gengivelse at Joseph Smith og Oliver Cowdery forinden fik overdraget præstedømmet. Men skønt vi kender den nøjagtige dato for overdragelsen af det aronske præstedømme, har tiden tilsyneladende fordunklet de nærmere oplysninger om gengivelsen af det melkisedekske præstedømme.

Ved en nærmere undersøgelse af skrifterne og optegnelserne fra den tid kan vi dog sammenstykke et historisk puslespil som måske kan give os en nærmere bestemt rækkefølge for begivenhederne og baggrunden.

Under englen Moronis første besøg til Joseph Smith, den 21. september 1823, citerede han en bibelsk profeti om at præstedømmets myndighed ville blive gengivet: „Se, jeg vil åbenbare jer præstedømmet ved profeten Elias' hånd, før Herrens store og frygtelige dag kommer.” (Joseph Smiths Skrivelser 2:38. Se også Malakias 4:5). (En række budbringere, bl. a. Elias (Elijah)

„Jeg var . . .
sammen med Joseph“, bevidnede
Oliver Cowdery, „da det
melkisedekske præstedømme
blev overdraget af Guds
hellige engle“.

var derefter med til at overdrage profeten særlige præstedømmenøgler). Den næste dag, d. 22. september 1823, kom Moroni Joseph Smith i møde ved Comorahhøjen og gentog sit løfte om at præstedømmets magt ville blive gengivet:

„Når de (guldpladerne) er udtydet vil Herren give præstedømmet til nogle, og de skal begynde at forkynde evangeliet og døbe med vand, og bagefter skal de have magt til at overdrage Helligånden ved håndspåbyggelse.“ (*Messenger and Advocate*, Kirtland, Ohio, II, oktober 1835, s. 199).

Indledningen til denne erklærings opfyldelse fandt sted seks år senere, den 15. maj 1829, da profeten Joseph og hans skriver, Oliver Cowdery, var i færd med at oversætte pladerne til Mormons Bog. De blev tilskyndet af et begreb de stødte på i deres arbejde, hvorpå de gik ud i en skov i nærheden af Josephs hjem i Harmony Township, Susquehanna County, i Pennsylvaniaen for at bede. Oliver Cowdery fortæller om resultatet af denne bøn:

„Lige med et hørte vi Forløserens røst tale roligt til os. Det lød som kom det fra evighedens midte. Sløret blev delt og Guds engel kom ned, klædt i herlighed, og overdrog nøglerne til omven-

delsens evangelium til de som ængstelig ventede på et budskab!“ (*Messenger and Advocate*, Kirtland, Ohio, I, oktober 1834, s. 15).

Joseph Smith siger at budbringerne overdrog dem det aronske præstedømme. Englen som besøgte dem forklarede at præstedømmet „ikke gav magt til håndspåbyggelse for Helligåndens gave, men at denne magt ville blive overdraget os senere“ (*History of the Church*, 1:39). Efter at have præsenteret sig som Johannes Døber lovede budbringeren endvidere „at han virkede under ledelse af Peter, Jakob og Johannes som havde det melkisedekske præstedømmes nøgler, og han sagde at vi ville få overdraget dette præstedømme når tiden var inde“ (*History of the Church*, 1:40).

Lære og Pagter attesterer flere steder at det højere præstedømme dernæst blev gengivet. I afsnit 27 (august 1830) henviser Herren til det melkisedekske præstedømmes gengivelse som noget der allerede havde fundet sted. Han taler om „Peter, Jakob og Johannes, som jeg sendte til jer og gennem hvem jeg ordinerede og bekræftede jer til at være apostle og specielle vidner om mit navn og til at bære nøglerne til jeres gerning og til det samme som jeg åbenbarede for dem“ (L&P 27:12).

I afsnit 20, der er givet fire måneder tidligere (april 1830), henviser Herren til det præstedømme som Joseph og Oliver tidligere har fået ordineret og taler om befalinger som „blev givet Joseph Smith, der blev kaldet af Gud og ordineret til en Jesu Kristi apostel og den første ældste i denne kirke; og til Oliver Cowdery, som også blev kaldet af Gud til at være en Jesu Kristi apostel

og den anden ældste i denne kirke og ordineret under hans hånd" (L&P 20:2-3).

Den første beretning vi har i skrifterne, og som henviser til at det højere præstedømme er overdraget, findes dog i afsnit 18, som er dateret året før, juni 1829. Som forord til dette afsnit har profeten i sin historie skrevet: „Følgende befaling illustrerer yderligere af hvilken art vores kaldelse i dette præstedømme er, såvel som andre kaldelser, som vi endnu skulle søge" (*History of the Church*, 1:61-62. Fremhævelse tilføjet). Af de følgende skriftsteder fremgår det tydeligt at Joseph og Oliver på dette tidspunkt allerede havde modtaget det melkisedekske præstedømme og at David også blev indsat som apostel. Herren erklærede: „Og nu, Oliver Cowdery, taler jeg til dig og til David Whitmer, og giver det som en befaling. Thi se, jeg byder alle mennesker overalt at omvende sig, og jeg siger til jer, hvad jeg sagde til min apostel Paulus; thi I er kaldet med samme kaldelse, hvormed han blev kaldet,„ (L&P 18:9. Fremhævelse tilføjet). I en forklaring om denne udvikling har præsident Brigham Young berettet til de hellige: „Joseph Smith, Oliver Cowdery og David Whitmer var de første apostle i denne uddeling, selv om David Whitmer allerede i kirkens første tid mistede sin status" (*Journal of Discourses*, 6:320). David holdt fast ved at han på et tidligt tidspunkt havde fået overdraget præstedømmet ved håndspåbyggelse af profeten Joseph i juni 1829. (David Whitmer, *An Address to All Believers in Christ*, Richmond, Missouri, 1887, s. 32).

Selv om der i forordet til afsnit 18 ikke nævnes en bestemt dato i juni, er det

muligt at fastsætte gengivelsen af det melkisedekske præstedømme til et sted mellem overdragelsen af det aronske præstedømme (15. maj 1829) og datoen for denne åbenbaring (juni 1829). Oliver Cowdery skrev et brev, dateret den 14. juni 1829, fra Fayette, New York, til profetens bror, Hyrum Smith, som dengang boede i Manchester Township, Ontario County, New York. Brevet har stor betydning, fordi meget af det som står i det, er i overensstemmelse med det vi kan læse i afsnit 18. Derfor kan dette brev nærmere

definere datoen for åbenbaringen. Når man ser de ufejlbarlige ligheder der er mellem Olivers brev og åbenbaringen, er det en stærk antydning af, at Oliver kendte indholdet i afsnit 18 da han skrev til Hyrum den 14. juni:

„Kære bror Hyrum

Jeg skriver et par ord til dig fordi jeg alvorligt føler at du er standhaftig i den store sag du er kaldet til at forsvare, og fordi jeg føler det som en pligt at skrive til dig ved enhver anledning. *Kom i hu, at sjæle er af stor værdi i Guds øjne. Thi se, Herren, jeres Forløser led døden på korset på kødets vis (det står der faktisk); for at alle mennesker måtte omvende sig og komme til ham.*

Og han er igen opstanden fra de døde, for at han kunne føre alle mennesker til sig på betingelse af, at de vil omvende sig. Og hvor stor er ikke hans glæde over den sjæl, der omvender sig og se han befalede alle mennesker overalt at omvende sig og (blive) døbt, og ikke kun mænd men også kvinder (og) børn som har nået ansvarsalderen.

Prøv at begejstre dine venner omkring den tid vi kommer til dig, således at de vil være villige til at *påtage sig det navn, Kristi navn, thi ved det navn skal de kaldes på den yderste dag. Dersom vi derfor ikke kender det navn hvorved vi skal kaldes, er jeg bange for at vi vil blive fundet ved den (venstre) hånd.* Jeg kunne skrive meget, men om Herren vil kommer jeg jo snart. Sig til fru (hr?) Rockwell at de sko passede godt og at de kom som sendt fra Herren. (Det står der faktisk). Sig til ham at alt hvad han gør for Zions sag betyder at han på ingen måde vil miste sin belønning” (fremhævelse tilføjet).

Oliver har tilsyneladende citeret fra eller refereret en eksisterende åbenba-

ring. Hvis dette er en gyldig vurdering, vil dette brev dato, den 14. juni 1829, give en yderligere mulighed for at præcisere tidspunktet for hvornår åbenbaringen har fundet sted — mellem den 15. maj og den 14. juni — en periode på kun en måned.

Der findes beviser til støtte for en yderligere reduktion af den mellemliggende tid. Da Joseph og Oliver blev klar over at de mødte stadig større modstand i deres oversættelse af værket og i andre aktiviteter omkring Harmonyområdet i Pennsylvania, begyndte de at søge efter et mere sikkert sted hvor de kunne fuldføre oversættelsen af Mormons Bog. Oliver skrev til sin ven, David Whitmer, for at få hjælp.

David sagde senere at Oliver i brevet bad „mig komme til Pennsylvania og tage ham og Joseph med hjem til min far (Fayette, New York). Som grund derfor gav han at de havde modtaget en befaling fra Gud om dette. Jeg tog til Harmony og opdagede at alt var nøjagtigt som de havde skrevet til mig”.

I henhold til Joseph Smiths optegnelser tog de til Whitmers gård „i begyndelsen af juni” (*History of the Church*, 1:48-49). David Whitmers beretning er i overensstemmelse med profeten Josephs: „Vi var hos min far og brugte ca. en måned til at oversætte, det var fra den 1. juni til den 1. juli, 1829.” Hvis man kan tage Davids udsagn om 1. juni bogstavelig, må Joseph og Oliver allerede være ankommet til Fayette på den dato.

Det er meget betydningsfuldt at vide det, fordi Peter, Jakob og Johannes viste sig for Joseph et sted mellem Josephs hjem i *Harmony* i Pennsylvania og Colesville, i New York — begge steder ligger betydeligt længere sydpå

*Peter, Jakob og
Johannes viste sig for Joseph
og Oliver engang „medens
de blev forfulgt af deres
fjender og havde rejst hele
natten”.*

end Fayette. Derfor ser det ud til at begivenheden har fundet sted før Joseph, Oliver og David rejste mod nord til Fayette, hvortil de ankom den 1. juni.

Spørgsmålet er nu om præstedømmet blev gengivet mens gruppen rejste fra Harmony til Whitmers gård — måske i nærheden af deres venner i Colesville? Da Davis Whitmer blev spurgt om dette svarede han nej. Orson Pratt stillede spørgsmålet direkte til David: „Kan du sige hvilken dato Peter, Jakob og Johannes kom og overdrog Joseph apostelembedet?” David svarede: „Jeg ved det ikke, for Joseph har aldrig fortalt mig det. Jeg kan kun sige hvad jeg ved og jeg vil ikke vidne om noget jeg ikke ved.” („Report of Elders Orson Pratt and Joseph F. Smith,” *Deseret Evening News*, bind XI, nr. 302, 16. november 1878). Det fremgår tydeligt af Davids svar at begivenheden ikke fandt sted mens David var til stede eller i umiddelbar nærhed, derfor må den have fundet sted før de tre påbegyndte deres rejse.

Davids rejse til Harmony fra Fayette må have taget omkring tre dage. Man må antage at tilbagerejsen har taget næsten samme tid og at ankomstdatoen til Whitmers hjem virkelig var den 1. juni, derfor kan man måske trække to

og måske tre dage yderligere fra slutningen af maj måned 1829, og således komme datoen for gengivelsen endnu nærmere. Derfor må englebesøget formentlig have fundet sted mellem den 15. og den 29. maj 1829.

Der er endnu et andet spørgsmål der må tages i betragtning: Rejste Joseph Smith og Oliver Cowdery kun sammen med David til Whitmers gård for at vende tilbage til Harmony i løbet af juni måned? Hvis de har gjort det kan begivenheden have fundet sted ved et gentagne besøg.

På baggrund af kravene om at fortsætte oversættelsen af Mormons Bog, for at sikre sig ophavsretten til den 11. juni (skønt dette antageligt kunne udføres pr. korrespondance), nævnede Oliver i det tidligere nævnte brev til Hyrum Smith den 14. juni fra Fayette, deres travlhed med at missionere i området, og det er tvivlsomt om Joseph Smith og Oliver har haft tid til at vende tilbage til Susquehanna i den måned. Joseph Smith giver flere detaljer om hvor travlt de havde i Fayette i juni:

„Vi opdagede at folk i Seneca County var ret venlige og tilbøjelige til at stille spørgsmål om sandheden i denne mærkelige sag som man var begyndt at tale højt om rundt omkring. Mange åbnede deres hjem for os, for at vi kunne få mulighed for at mødes med vore venner med det formål at instruere og forklare. Fra tid til anden mødte vi mange der var villige til at høre på os og som ønskede at finde ud af sandheden som den findes hos Jesus Kristus, og de var tilsyneladende villige til at adlyde evangeliet når de først følte sig temmelig overbevist og tilfredsstillet i sindet. I juni måned blev min bror Hyrum Smith, David Whitmer og Peter Whitmer jun.

også døbt i Seneca søen, de to første af mig selv og den sidste af Oliver Cowdery. På det tidspunkt kom mange til at tro og nogle blev døbt mens vi fortsat belærte og overbeviste mange som ønskede oplysninger" (*History of the Church*, 1:51).

Jeg tror at dette arbejdspress har gjort at profeten Joseph og Oliver havde travlt i Seneca County til at vende tilbage til Harmony i juni 1829. Derfor ser det ud til at gengivelsen af det melkisedekske præstedømme må have fundet sted mellem den 15. og den 29. maj 1829, når man sammenlægger alle de oplysninger vi har nu.

Spørgsmålet om *hvor* præstedømmet blev gengivet er lettere at besvare end *hvornår*. Profeten har dog dvælet ved de særlige begivenheder i denne periode da han skrev: „Peter, Jakob og Johannes' røst (kom) i ørkenen mellem Harmony i Susquehanna County, og Colesville i Broome County ved floden Susquehanna, der forkyndte, at de var i besiddelse af nøglerne til riget og til tidernes fyldes uddeling" (L&P 128:20). Jeg mener at Joseph Smith modtog besøget mens han stadig boede i Harmony (før han flyttede til Whitmers gård) under en af hans første rejser til Colesville for at besøge familien Joseph Knight.

Mens Joseph Smith og Oliver Cowdery var fordybet i oversættelsen af Mormons Bog i Harmony, i april og maj 1829, følte de sig stærkt tilskyndet til at gøre deres arbejde færdigt (det var allerede blevet forsinket da de 116 sider af manuskriptet gik tabt), og derfor havde de kun lidt eller ingen tid til at tage sig af livets daglige nødvendigheder. Selv om familien Isaac Hale var i stand til at hjælpe økonomisk, så siger Joseph

Knight senior: „Hans hustrus far og familien var alle imod ham og ville ikke hjælpe." Disse vanskeligheder blev i høj grad afbødet ved familien Knights enestående gavmildhed, der sørgede for mad mere end en gang, og enddog for papir til manuskriptet.

Det er nemt at forstå hvorfor Joseph Smith specielt følte sig knyttet til familien Knight og at denne følelse var gensidig. Joseph Knight senior, der viste en ægte interesse for profetens arbejde lige fra begyndelsen, var til stede i Smiths hjem i Manchester den 22. september 1827, da Joseph fik overdraget guldpladerne fra Cumorahhøjen. Profeten gjorde flere gange den 45 km lange rejse ad landevejen fra Harmony til Knights gård, der lå på den østlige side af Susquehanna floden, overfor landsbyen Nineveh i Colesville Township, Broome County, New York. Det melkisedekske præstedømme er formodentlig blevet gengivet under et sådant besøg som Joseph og Oliver har foretaget.

Bror Addison Everett har nedskrevet en oplevelse som godt kunne give yderligere indsigt i de umiddelbare omstændigheder ved denne særlige begivenhed. I en brevveksling mellem ham og Oliver B. Huntington i 1881 hævdede bror Everett:

„Jeg har hørt følgende samtale mellem Joseph og Hyrum et par dage før de led martyrdøden. De talte om Oliver Cowdery og Joseph fortsatte med at sige at han og Oliver blev arresteret i Colesville (Colesville) for at have bedraget folk og hvordan han i retten havde sagt at det første mirakel blev udført da jorden blev skabt. På det tidspunkt sagde hans sagfører til retten at han gerne ville tale alene med mr. Smith i øjeblik. Da

de var alene sagde mr. Reid (sagføreren) at der stod en pøbelhob foran huset og forsøgte at komme ind gennem vinduet. Joseph og Oliver gik ud i skoven der lå nogle få rods (meter) derfra. Det var ved at blive nat og de fortsatte deres rejse indtil Oliver var så udmattet at Joseph næsten måtte bære ham gennem mudder og vand. De rejste hele natten og netop som dagen gryede gav Oliver helt op og udbrød: „Oh Herre, hvor længe skal bror Joseph og jeg udholde dette?”

Bror Joseph sagde at det var lige præcis på dette tidspunkt at Peter, Jakob og Johannes kom og *overdrog dem apostelembedet*. De skulle endnu rejse 16 eller 17 miles (ca. 25 km.) for at komme tilbage til mr. Hales, hans svigerfar, og Oliver klagede ikke mere over at han var udmattet.

Bror Huntington, nu har jeg fortalt dig hvad jeg hørte bror Joseph sige, og det var næsten den sidste gang jeg nogen sinde hørte ham tale.

Det er en tilfredsstillelse og glæde for mig at jeg har set og hørt Guds profet.” (Brev skrevet af Addison Everett, dateret 17. februar, 1881).

Vi må tage noget af denne beretning med et vist forbehold. John Reid, der nævnes i brevet, var med ved Joseph Smiths domsfældelse i juni-juli 1830, et år senere. Man kan ikke vide hvor god Addison Everett har været til at skelne kendsgerningerne, uden at sammenblande begivenhederne fra de to somrø.

Med hensyn til flugten fra fjenderne har ældste Erastus Snow dog givet en lignende beretning under en tale i Logan, Utah, til konferencen i 1882:

„Vi læser i den historieberetning som han (Joseph) har efterladt, at Peter, Ja-

kob og Johannes viste sig for ham da tiden var inde . . . Det var i en periode hvor de (Joseph Smith og Oliver Cowdery) blev forfulgt af deres fjender og måtte rejse hele natten at de en dag ved daggry, på et tidspunkt hvor de var meget udmattede, så at Peter, Jakob og Johannes viste sig for dem i den hensigt at overdrage dem apostelembedet, de nøgler som de selv havde haft mens de var på jorden, og som de havde fået overdraget af Frelseren. Det præstedømme som de fik overdraget af disse tre budbringere, omfatter alle præstedømmets embeder fra det højeste til det laveste.” (*Journal of Discourses*, 23:183).

Eftersom ældste Snow og bror Everett var i St. George, Utah området på samme tid kan vi ikke være sikre på hvorvidt dette er en oplevelse som bror Everett har fortalt apostlene, eller om de to mænd har kendt den uafhængigt af hinanden. Under alle omstændigheder er det bevisligt at ældste Snow har ment at beretningen var sand.

Nogle som har undersøgt disse ting mener at en hændelse som Joseph Smith har fortalt i 1842, har visse ligheder til Everetts beretning, og at den kunne henvise til perioden for gengivelsen og måske være en hjælp til at klassificere Everetts beretning. Profeten skrev:

„Da jeg påbegyndte dette arbejde og havde fået to eller tre mennesker til at tro på det, rejste jeg omkring 30 miles (ca. 48 km.) sammen med Oliver Cowdery for at besøge dem. Vi havde kun en hest til deling. Da vi ankom overfaldt en pøbelhob på omkring 100 mennesker os før vi fik tid til at spise og de jagtede os hele natten. Vi kom tilbage igen (til Harmony) lidt efter daggry, da havde vi rejst omkring 60 miles (ca. 96 km.) i alt,

uden mad. Jeg har ofte rejst hele natten for at besøge brødrene, og når jeg rejste ud for at forkynde evangeliet for fremmede, blev jeg ofte afvist og fik ingen mad." (*History of the Church*, 5:219).

Jeg mener at denne beretning viser at profetens oplevelse må have fundet sted et år senere, i 1830, og at den intet har at gøre med det melkisedekske præstedømmes gengivelse. I juli 1830 tog Joseph og Oliver igen til Colesville for at deltage i nogle håndspålæggelser, da en pøbelhob kom dem i møde. De to mænd „mente det ville være klogt” at flygte, skriver Joseph, „uden at vente på at få forfriskninger” (*History of the Church*, 1:97).

Hvor indviklede sådanne undersøgelser om de enkelte detaljer end synes at være, så er det vigtigste naturligvis at præstedømmet virkelig blev gengivet. Da Oliver Cowdery senere henviste til det melkisedekske præstedømmes gengivelse var han mere interesseret i hvorvidt omkring beretningen var nået end i at skildre tidspunktet og omstændighederne. Blandt Olivers udtalelser om sagen, findes et meget positivt svar som han har givet Phineas H. Young. Oliver skrev følgende til sin ven fra Tiffin i Ohio i 1846: „Jeg nærrede det inderslige håb at folk ville kunne tro på mit vidnesbyrd når jeg engang blev kaldt hinsides, fordi jeg havde efterladt et sådant ry at de ikke gjorde det kun for at smiske for den mand der bar dette vidnesbyrd, men alene for sandhedens sag.” Han skrev endvidere til Phineas: „Jeg må indrømme at dette emne har ligget mig meget på sinde, men jeg bør være således — det ville du også have været under de omstændigheder, hvis du havde stået foran Johannes sammen med

vor afdøde bror Joseph, for at modtage det mindre præstedømme, samt foran Peter, for at modtage det større, og se ned gennem tiderne og være vidne til de virkninger disse to kunne frembringe.” (Brev, dateret 23. marts 1846, i kirkenes arkiv).

Oliver var om muligt endnu mere specifik i noget han skrev til Samuel W. Richards da han var gæst i dennes hjem den 13. januar 1849. Oliver og hans hustru, Elizabeth Ann Whitmer, var på vej fra Council Bluffs to Ray County i Missouri for at besøge Elizabeths bror, David Whitmer, da de af en

snestorm blev tvunget til at søge ly hos familien Richards. Ægteparret Cowdery blev der i næsten to uger hvor Oliver Cowdery skrev følgende linier på sin værsts opfordring:

„På et tidspunkt hvor jorden var dækket af mørke og folk befandt sig i tæt mørke — længe efter at myndigheden til at administrere de hellige ting var borttaget — åbnede Herren Himlene og udsendte sit ord til Israels frelse. Som en opfyldelse af de hellige skrifter blev det evige evangelium forkyndt af den strålende engel (Moroni), som iklædt myndighed til at udføre denne mission, gav Gud i det høje æren. Dette evangelium er den ‚sten der uden hænder blev taget fra bjerget‘. Johannes Døber der havde det aronske præstedømmes nøgler, samt Peter, Jakob og Johannes, der havde det melkisedekske præstedømmes nøgler, har også betjent sjæle som skal arve frelse, og under deres administration overdraget menneskene de samme to præstedømmer. Disse præstedømmer er nu, og vil, sammen med deres myndighed, fortsat eksistere i Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Velsignet er de ældster som har modtaget dem og tre gange så velsignet og hellige er de som holder ud til enden. Kære bror, vær forvisset — han, der bad den oprigtige bøn sammen med seeren Joseph, blev velsignet med ovennævnte betjening og nærer det inderlige og hengivne håb at møde dig i den celestiale herlighed.” (Citeret i *Deseret Evening News*, 22. marts 1884).

Oliver, der var opflasket med personlig viden om det store arbejde han var involveret i med Himmels kræfter sammen med bemyndigede tjenere, søgte mulighed for at aflægge et bræn-

dende vidnesbyrd om denne begivenhed, hvilket Samuel Richards beskriver som det „seneste — skønt så ofte gentaget — vidnesbyrd om de forunderlige åbenbaringer hvorved menneskene på jorden fik overdraget myndighed fra Gud” (Samuel W. Richards: „Oliver Cowdery”, *Improvement Era*, II december 1898, s. 95).

De sidste dages helliges skrifter og historie bevidner at det melkisedekske præstedømme blev gengivet som en forløber for etableringen af Kristi kirke på jorden. Præstedømmet blev overdraget af hellige apostle, Peter, Jakob og Johannes, og det omfatter alle præstedømmets embeder fra det højeste til det mindste. Præsidentskabets nøgler, som indbefatter apostelskabet, blev overdraget ved denne lejlighed og repræsenterer den højeste myndighed der er overdraget mennesket i kødet. Det var ved disse præstedømmenøgler at profeten Joseph fortsat kunne ordnere og indsætte forskellige kvorummer som vi kender dem i kirken i dag. Alt dette blev udført i overensstemmelse med det mønster Herren har lagt for at han, ifølge ældste Erastus Snow i 1882, kunne „oprejse sig et særegent folk, en hellig nation, et kongeligt præstedømme — et rige med præster som skal være frelsere på Zions bjerg, ikke kun ved at forkynde evangeliet for resterne af det spredte Israel, men også for at frelse hedningerne i de yderste nationer, for så vidt som de vil lytte og kan blive frelst gennem den plan som Gud har beredt” (*Journal of Discourses*, 23:183). □

Larry C. Porter der er professor i kirkehistorie ved Brigham Young universitetet er leder af kirkehistorie i kirkens religionscenter.

Væsentlige ændringer bekendtgjort ved generalkonferencen

Blandt højdepunkterne ved den 154. generalkonference d. 7-8 april i Salt Lake City var kaldelsen af 2 nye medlemmer til De tolv apostles Kvorum og 6 nye medlemmer til De halvfjerds' første Kvorum, ændringer i hjælpeforeningens og Unge Pigers hovedbestyrelser samt planer om opførelse af 5 nye templer.

Dr. Russell M. Nelson, en internationalt kendt hjertekirurg, og Dr. Dallin H. Oaks, højesteretsdommer i Utah, blev udpeget til at udfylde de pladser i De tolv Råd, der stod tomme efter ældste LeGrand Richards og ældste Mark E. Petersens død.

Indtil sin kaldelse som generalautoritet har ældste Nelson tjent i mange stillinger i kirken — bl.a. 8 år som præsident for søndagsskolens hovedbestyrelse — alt imens han har vundet sig berømmelse som hjertekirurg, forsker og foredragsholder i hele USA og i 65 andre lande. (Han skal bl.a. undervise i Folkerepublikken Kina i en måned i år, hvilket bliver en af hans sidste professionelle opgaver, inden han endeligt hel-

liger sig sine pligter som generalautoritet).

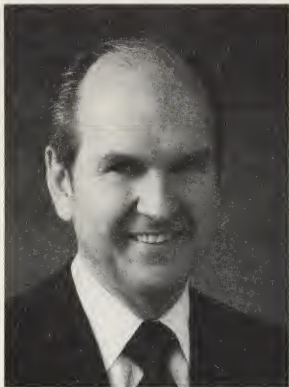
Ældste Nelsons arbejde har bl.a. bestået i forskning og kirurgi ved Utah Universitet, Massachusetts General Hospital i Boston og Minnesota Universitet. Ved sin kaldelse som generalautoritet virkede han som forskningsprofessor i kirurgi og leder af afdelingen for hjerte-lungeoperationer ved Utah Universitet, og var regionalrepræsentant for De tolv Kvorum. Han har modtaget adskillige æresbevisninger indenfor sin profession og har virket i ledende stillinger indenfor forskellige professionelle og civile organisationer. (Se biografien om ældste Nelson „Et studium i lydighed“, i Den danske Stjerne, januar 1983).

Fem templer

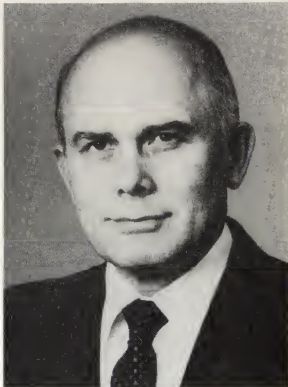
Ved generalkonferencen bekendtgjorde Det øverste Præsidentskab at der vil blive bygget templer i Bogota, Colombia; Toronto, Ontario, Canada; Las Vegas, Neva-

da; San Diego, Californien og i Portland, Oregon.

Med disse 5 nye templer har kirken nu 47 templer — enten i funktion, under opførelse eller på forskellige stader af planlægningen.

Dr. Russell M. Nelson

Dr. Dallin Oaks

Tidligere højesteretsdommer

Ældste Oaks begyndte sin tjeneste som dommer i Utahs højesteret i 1981, efter at have virket som præsident for Brigham Young Universitet i 9 år. Som ung mand afsluttede han i 1954 sit studium ved Brigham Young Universitetet med udmærkelse, hvorefter han fortsatte sine jurastudier ved Chicago Universitet i staten Illinois. Han begyndte sin karriere i juraverdenen som juridisk assistent til overdommeren ved Amerikas højesteret, Earl Warren. Dernæst oprettede han sit eget advokatfirma i Chicago, hvor han virkede i 3 år, inden han blev tilknyttet Chicago Universitet

som professor i jura. I 1970 blev han administrerende direktør for American Bar Foundation, som er en juridisk forskningsorganisation der er tilknyttet Den Amerikanske Sagfører Sammenlutning (American Bar Association).

Hans professionelle aktiviteter indbefatter også arbejde i særlige komiteer og juridisk arbejde for forskellige regeringsejede selskaber på lands- og statsplan. Han har i en årrække tjent i en landsdækkende ikke-kommerciel TV-organisation, Public Broadcasting Service, og blev i 1980 udnævnt til dens formand. Da han blev kaldet som apostel tjente han som regionalrepræsentant for De tolv Råd.

En fuldstændig rapport over april generalkonferencen samt yderligere oplysninger om de nykaldte brødre og søstre vil blive bragt i oktober-udgaven af Den danske Stjerne.

De halvfjerds' Kvorum

Der er 6 nye medlemmer af De halvfjerds' første Kvorum. Det drejer sig om John K. Carmack, Los Angeles, som for øjeblikket tjener som præsident for Idaho Boise Mission; Spencer H. Osborn, Salt Lake City, som for øjeblikket tjener som rådgiver i Salt Lake Templet; Robert B. Habertson, Farmington i Utah, som for øjeblikket er regionalrepræsentant; Devere Harris, Idaho Falls, som for øjeblikket er præsident for Idaho Falls Templet, Russell C. Taylor, Denver i Colorado; og Philip T. Sonntag,

Salt Lake City. Både ældste Taylor og ældste Sonntag har tjent som regionalrepræsentanter.

Det øverste Præsidentskab sagde at disse 6 nye medlemmer af Halvfjerdsernes Kvorum får alle deres medgeneralautoritetens ansvar og myndighed, men de skal kun tjene fra 3-5 år. Dette vil give andre mulighed for at tjene og give en stadig tilførsel af styrke og vitalitet til kirkens ledende råd.

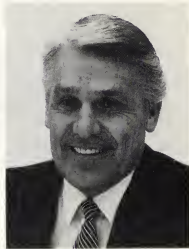
Der er nu 46 medlemmer af De halvfjerds' første Kvorum.

John K. Carmack

Spencer H. Osborn

Robert B. Habertson

Devere Harris

Russell C. Taylor

Philip T. Sonntag

Præsidentinde for Hjælpeforeningen

Søster Barbara W. Winder fra Salt Lake City blev opretholdt som den nye præsidentinde for Hjælpeforeningen efter søster Barbara B. Smith, som har tjent i denne stilling i næsten 10 år. Sammen med søster Smith afløstes også hendes rådgivere, søster Marion R. Boyer og søster Ann Stoddard Reese.

Da søster Barbara W. Winder blev kaldet tjente hun sammen med sin mand, som er præsident i San Diego

Missionen. Søster Winder har tjent som medlem af Hjælpeforeningens hovedbestyrelse fra 1977 og indtil hun og hendes mand blev kaldet til at præsidere over San Diego Missionen i 1982. Hun har tidligere tjent i hovedbestyrelsen for Unge Piger i en periode af 3 år, og som præsident for Unge Piger og Primary i sit ward. Hun har ligeledes været lærer og dirigent i forskellige organisationer i kirken.

Præsidentinde for Unge Piger

Den nye præsidentinde for Unge Piger, søster Ardeth G. Kapp fra Bountiful i Utah, har tjent i hovedbestyrelsen for Unge Piger fra 1972 til 1978. Hun har ligeledes tjent i komiteer til samordning af de unges aktiviteter og udfærdigelse af kirkens undervisningsplaner, og da hun blev kaldet tjente hun som søndagsskolelærer i sit ward. Søster Kapp

efterfølger søster Elaine Cannon som har tjent som præsidentinde for Unge Piger i de sidste 6 år.

Søster Cannons rådgivere, søster Arlene B. Darger og søster Norma B. Smith blev afløst sammen med hende.

Det øverste Præsidentskab gjorde opmærksom på at rådgiverne til de nye præsidentinder endnu ikke er kaldede.

Barbara W. Winder

Ardeth G. Kapp

MUNTRE OPLEVELSER

En opgave jeg aldrig glemmer

Opgaven lød ganske enkel: Søster Davis skulle lede børnenes program søndag morgen og havde brug for et musiknummer. Eftersom vi til en familieaften netop havde haft en lektie om at dele vore talenter, sagde vi ja og lagde en plan: Den 6-årige Mike skulle spille „Et surt og muggent ansigt” (Syng med Mig D-5) på klaver, mens den 8-årige David skulle akkompagnere ham på xylofon og den 3-årige Kristin skulle synges til.

Vi begyndte at øve os. Jeg havde ingen urealistiske forventninger om fuldkommenhed. Jeg håbede bare på at alle tre børn kunne begynde og slutte samtidig — og ind imellem ramme et par toner der lød godt sammen. Vi øvede os hele ugen. Det blev søndag morgen og jeg overhørte den sidste øvelse. Mike spillede et forspil. David og Kristin begyndte på det første ord og det så ud som om de alle stort set sluttede det samme sted. Jeg syntes de havde gjort virkelig fremgang og at de godt selv kunne klare det nu, uden min hjælp.

Så kom det store øjeblik. Mike kravlede op på klaverbænken, Kristin gik op til mikrofonen (den var hun *nødt til* at bruge), og David kæmpede for at få sin store æske med xylofonen op på talerstolen indtil en kom og hjalp ham. Mor og far sad forventningsfulde på bageste række, og havde det godt i bevidstheden om at børnene kunne klare det selv. Så skete det!

Mike glemte at spille indledningen til sangen, men begyndte på selve verset. David blev forfjamsket og slog ham oven i hovedet med hammeren, i stedet for at slå på tangenterne. Mike blev sur, rejste sig og slog David der omgående begyndte at græde. Imens stod Kristin tålmodigt ved mikrofonen med foldede arme.

De andre børn begyndte at le. Deres lærere prøvede ihærdigt på ikke at le. Jeg skilte Mike og David og de begyndte at spille igen. Kristin stod og kiggede lige ud i luften, mens det skingrede i mikrofonen: „Et surt og muggent ansigt må aldrig være til.”

Alle smilede, hvis de ikke netop lo hysterisk på dette tidspunkt. Selv Mike blev påvirket af latteren og lo højt — men han glemte ikke en tone! Søster Davis og jeg udvekslede hjælpeløse blikke, idet hun rejste sig for at genskabe ro og orden. Og jeg besluttede mig til at det skal være et stykke tid før mine børn siger ja til at vise deres talenter igen — i det mindste alle tre på samme tid.

*Laurie Williams Sowby,
American Fork, Utah*

Min 4-årige søn er tilsyneladende blevet meget påvirket af den måde man byder autoriteterne velkommen på, for han sagde til mig: „Hej, bror mor.”

*Carolyn Campbell,
Sandy, Utah*

